Vejledning
fra Miljøstyrelsen

Nr. 1 1985

Indsamling af papir fra offentlige institutioner

Miljøstyrelsen

Vejledning fra Miljøstyrelsen
Nr. 1 1988

Bekæmpelsesmidler salg, anvendelse m.v.

Miljøministeriet **Miljøstyrelsen**

Vejledningen i hovedpunkter

Salg/køb	For forhandlerne og brugerne af bekæmpelsesmidler er der også nye forhold at være opmærksom på.	»Meget giftige« midler må kun sælges med særlig tilladelse fra kemikaliekontrollen. Og der skal føres bog over hvert køb og salg. »Meget giftige« midler må kun købes af personer med særlig legitimation fra kemikaliekontrollen. »Meget giftige« midler må kun anvendes med særlig tilladelse fra kemikaliekontrollen.
Anvendelse	Når man skal anvende et bekæmpelsesmiddel, bør man læse etiket og brugsanvisning meget nøje. Alle nødvendige oplysninger findes på emballagen. Følges forskrifterne, undgår man at skade dyr, mennesker, miljøet - og sig selv.	Pas særligt på ved brug af sprøjte. Såvel tilberedning af opløsning, som selve sprøjtningen og den senere rengøring indeholder mange faremuligheder. Pas på forgiftningsfaren. Følg altid etikettens forskrifter. Vask hænder og ansigt grundigt før De ryger, spiser eller drikker.
Opbevaring	Alle bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og sådan at forvekslinger undgås. Opbevaring må ikke ske sammen med levnedsmidler, foderstoffer o.lign.	»Meget giftige« og »giftige« midler skal opbevares i et aflåst rum eller skab, og altid i den originale emballage. Hos producent eller forhandler skal det aflåste rum mærkes med advarselstavlen.
Bortskaffelse	Emballage og rester af bekæmpelsesmidler skal skaffes af vejen på forsvarlig vis. At overlade emballagen til andre eller genbruge den er ikke tilladt. Brugt emballage skal opbevares på samme måde som fyldt emballage.	Private husstande kan uden betaling aflevere bekæmpelsesmiddelrester og andet kemikalieaffald på de kommunale modtagepladser. Kemikalieaffald fra industrivirksomheder og maskinst. skal bortskaffes efter særlige regler.

Lov om kemiske stoffer og produkter indeholder nye regler med hensyn til bekæmpelsesmidler.

Der indføres nye betegnelser for fareklasserne. Og der skal anvendes nye faresymboler. Flere stoffer end tidligere er omfattet af lovgivningen. Bekæmpelsesmidler skal godkendes af miljøstyrelsen før de sælges eller anvendes. Det er producenten eller importøren, der skal sørge for godkendelse. Samtidig skal bestemte regler for emballering og mærkning følges.

For »giftige« midler gælder samme hovedregler, som for »meget giftige« midler. Dog således at midlerne kan købes uden legitimation, når de anvendes erhvervsmæssigt. Reglen har betydning navnlig for gartnere og landmænd, men også for virksomheder, der erhvervsmæssigt udfører bekæmpelse for andre. Forhandleren skal sikre sig, at køberen er berettiget til at købe »giftige« midler.

For midler i andre fareklasser end »meget giftige« og »giftige« gælder ingen indskrænkning med hensyn til, hvem der må købe.

»Sundhedsskadelige« midler (de tidligere B-midler) må ikke længere opbevares i giftskab. Men de skal anbringes således, at kunder ikke har direkte adgang til dem.

Landmænd og gartnere kan i visse tilfælde selv skaffe sig af med emballage og rester af bekæmpelsesmidler.

Det kan være skadeligt og strafbart - og farligt for brugeren selv - ikke at følge de forskrifter, som gælder for omgangen med bekæmpelsesmidler.

Indholdsfortegnelse

side 5	1. Indledning
	1.1. Udvidet definition
	1.2. Nye fareklassebetegnelser
8	2. Øvrig lovgivning
9	3. Salg og køb
	3.1. Salg
	3.2. Køb
12	4. Anvendelse
	4.1. Hvem må anvende midlerne?
	4.2. Andre anvendelsesbegrænsninger
	4.3. Bekæmpelsesmidler og bier
	4.4. Sprøjtning
	4.5. Rengøring af sprøjte m.v.
	4.6. Emballager må ikke genanvendes
18	5. Forgiftning
	5.1. Almindelige regler om førstehjælpsbehandling ved forgiftning
20	6. Opbevaring
24	7. Bortskaffelse
	7.1. Landmænd og gartnere
27	8. Tilsyn og kontrol samt straf og klage m.v.
28	Stikordsregister
29	Miljøministeriets bekendtgørelse
40	Registreringsblad

Bilag

Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler – Bilag A

1. Indledning

Lov om kemiske stoffer og produkter jfr. lovbekendtgørelse nr. 574 af 26. august 1987, afløser bl.a. den tidligere bekæmpelsesmiddellov (lov nr. 118 af 3. maj 1961). Loven har til formål at forebygge sundheds- og miljøskader, som hidrører fra kemiske stoffer og produkter.

Den hidtil gældende bekæmpelsesmiddellov tog alene sigte på at beskytte mennesker og husdyr mod forgiftning og sundhedsfare, hvorimod den nye lov også har til formål at beskytte miljøet.

Bekæmpelsesmidler (ofte kaldet plantebeskyttelsesmidler eller pesticider) er kemiske stoffer og produkter, der anvendes til bekæmpelse af plantesygdomme, ukrudt og skadedyr. Bekæmpelsesmidler indeholder biologisk aktive stoffer. En del er giftige. Det er disse egenskaber ved bekæmpelsesmidlerne, der udnyttes i den bevidste anvendelse af midlerne i bl.a. jordbruget. Der er derfor grund til at være særlig forsigtig med brugen af disse midler, således at sundhed og miljø ikke skades. Lovens kapitel 7 indeholder bestemmelser, der stiller krav om særlige godkendelses- og kontrolforanstaltninger for bekæmpelsesmidler.

Med hjemmel i loven er der udarbejdet en bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler (miljøministeriets bekendtgørelse nr. 791 af 10. december 1987 om kemiske bekæmpelsesmidler). Desuden er der udarbejdet bekendtgørelser med tilhørende vejledninger om anmeldelse af kemiske stoffer og om klassificering, mærkning m.v. af kemiske stoffer og produkter.

Denne vejledning er især tænkt som et hjælpemiddel for de «brugere« og forhandlere af bekæmpelsesmidler, som har behov for et mere grundigt kendskab til bekendtgørelsens bestemmelser om salg, anvendelse, opbevaring og bortskaffelse af disse midler. Såfremt man ønsker yderligere oplysninger herom, kan man henvende sig til Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K, tlf. 01 57 83 10.

Udvidet definition

Loven om kemiske stoffer og produkter indeholder en række nye principper, hvoraf nogle også får betydning for bekæmpelsesmiddelområdet. Her kan der være grund til at fremhæve, at der er foretaget en ny og udvidet definition på, hvad der betragtes som et bekæmpelsesmiddel.

Visse kemiske stoffer og produkter, som ikke før var underlagt lovgivningen om bekæmpelsesmidler, er nu omfattet af lovens definition på et bekæmpelsesmiddel og derfor også af den nye bekendtgørelses regler. Det gælder bl.a.

1. visse træbeskyttelsesmidler,
2. afskrækningsmidler (repellanter),
3. visse plantevækstreguleringsmidler,
4. midler til bekæmpelse af slimdannende organismer i papirmasse og
5. midler til bekæmpelse af algevækst.

Træbeskyttelsesmidler virker f.eks. mod træødelæggende svamp i træværk.
Afskrækningsmidler er f.eks. myggespray og midler mod haregnav.
Midler til bekæmpelse af algevækst omfatter f.eks. de midler, der anvendes mod grønne alger på fliser.

Nye fareklassebetegnelser

Giftighed

En anden vigtig ændring er indførelsen af nye fareklassebetegnelser. Tidligere var bekæmpelsesmidler klassificeret i fareklasserne X, A, B og C. De nye fareklassebetegnelser for bekæmpelsesmidler svarer til dem, der gælder for andre kemiske stoffer og produkter. Man kan som udgangspunkt regne med, at dette i grove træk betyder, at fareklassen X erstattes af klassen »meget giftig«, A af klassen »giftig«, B af klassen »sundhedsskadelig«, medens C-midler fremover ikke får nogen fareklassebetegnelse.

Virkning på huden
Brandfare

Desuden skal der klassificeres i fareklasserne »ætsende« og »lokalirriterende« efter midlernes virkning på huden. Endelig skal midlerne klassificeres efter deres brandfare. Fareklasserne er her »eksplosiv«, »brandnærende«, »yderst let antændelig«, »let antændelig« og »antændelig«. De nye fareklasser skal på etiketten markeres med forskellige faresymboler, der er trykt i sort på orangegul bund.

Faresymboler

Symbolerne er vist på næste side. Som det kan ses, er der for visse fareklasser samme symbol. Forskellen på disse fareklasser fremgår imidlertid af symbolets undertekst. Fareklassen »antændelig« har ikke noget symbol. Her kan man med fordel skrive »brandfarlig« i sort på orangegul bund.

De nye fareklassebetegnelser med tilhørende faresymboler, hvor bekæmpelsesmidler klassificeres efter giftighed, virkning på huden og brandfare

Meget giftig

Giftig

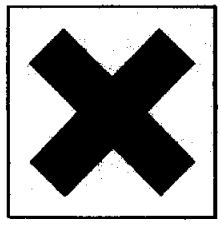

Sundhedsskadelig

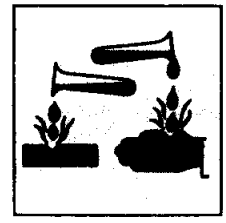

Ætsende

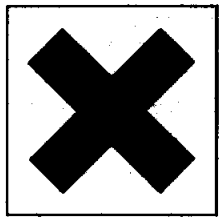

Lokalirriterende

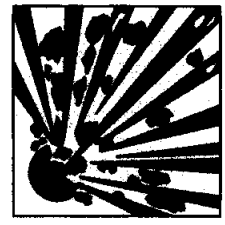

Eksplosiv

Yderst let antændelig

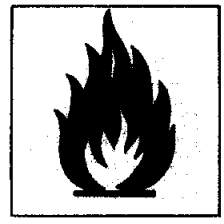

Let antændelig

Brandnærende

2. Øvrig lovgivning

De regler, der gælder for bekæmpelsesmidler, findes først og fremmest i lov om kemiske stoffer og produkter og i bekendtgørelse om kemiske bekæmpelsesmidler, hvortil denne vejledning navnlig knytter sig.

Bejdsning af korn og frø
Flysprøjtning
Giftgasser

Derudover gælder imidlertid en række mere specielle bestemmelser for visse bekæmpelsesmidler eller aktiviteter i forbindelse med bekæmpelsesmidler. Bestemmelserne er fastsat med hjemmel i den »gamle« lov, men videreføres uændret indtil de afløses af regler fastsat i henhold til den nye lov om kemiske stoffer og produkter. Som vigtige bestemmelser kan her nævnes miljøministeriets bekendtgørelse af 28. november 1973 om omsætning og anvendelse af kviksølvholdige bekæmpelsesmidler til bejdsning af korn og frø (ændret ved bekendtgørelse nr. 341 af 17. juni 1976), bekendtgørelse nr. 298 af 20. maj 1987 om flysprøjtning samt regulativer for anvendelse af cyanbrinte, fosforbrinte og methylbromid til bekæmpelse af skadedyr.

Kemikalieaffald

Endvidere kan nævnes miljøministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 17. marts 1976 om kemikalieaffald. Se nærmere herom i afsnit 7.

Transport

Endelig kan også bestemmelser fastsat af andre myndigheder omfatte bekæmpelsesmidler. Her kan navnlig fremhæves, at regler om, hvorledes bekæmpelsesmidler skal være mærket, emballeret og stuvet under transport, ikke længere findes i miljøministeriets lovgivning. For fremtiden vil transportreglerne findes i andre myndigheders lovgivning. Således er det justitsministeriet, der fastsætter regler om vejtransport, industriministeriet har regler om søtransport, DSB om jernbanetransport og ministeriet for offentlige arbejder om luftforsendelser. Også postvæsenet har regler, der begrænser adgangen til at sende farlige stoffer med posten.

Bier

Ligeledes findes bestemmelser om bekæmpelsesmidler i landbrugsministeriets lovgivning om beskyttelse af bier. Se nærmere herom i afsnit 4.3.

3. Salg og køb

Ved godkendelsen tages der også stilling til, hvilken fareklasse midlet hører til. Ansøgning om godkendelse indsendes af producenten eller importøren til miljøstyrelsen på et særligt ansøgningsskema.

Salg

Det er vigtigt at bemærke, at reglerne om salg også gælder, når man opbevarer bekæmpelsesmidler med henblik på senere salg, f.eks. en forhandlers lager, og når man reklamerer for et bekæmpelsesmiddel. Salg er enhver overdragelse til andre, uanset om der ydes nogen betaling herfor. Reglerne om salg gælder altså også, når en forhandler eller privatmand forærer midlerne bort eller bytter med noget andet. Derimod finder reglerne om salg ikke anvendelse, når en landmand eller gartner udleverer midlerne til en ansat til brug på ejendommen. Skal den ansatte på den anden side bruge midlet på sin egen ejendom, gælder reglerne om salg.

Tilladelse

Såfremt man ønsker at sælge »meget giftige« eller »giftige« bekæmpelsesmidler, skal man have en særlig tilladelse hertil. Tilladelsen udstedes af Miljøstyrelsen. Den omfatter kun ét udsalgssted, og den kan tilbagekaldes. Tilladelsen til at forhandle »meget giftige« midler kan gives på vilkår. Det kan f.eks. være en tilladelse til at forhandle et nærmere bestemt middel.

Den producent eller importør, der har fået et middel godkendt, har også ret til at sælge midlet.

Salg er enhver overdragelse til andre, uanset om der ydes nogen betaling herfor.

Afgift

For tilladelsen til at forhandle et »meget giftigt« eller »giftigt« middel betales en årlig afgift pr. udsalgssted. Afgiften er altså den samme, uanset om man forhandler et eller flere midler, blot det sker fra samme udsalgssted. Forinden tilladelsen udstedes, høres kommunalbestyrelsen. Herved er der mulighed for at undgå en uhensigtsmæssig placering af forhandlernes lagre af bekæmpelsesmidler.

Tidligere B-midler

Her er altså tale om en ændring i forhold til den tidligere bekæmpelsesmiddellovgivning. Før krævedes der tilladelse fra politiet til forhandling af B-midler. Disse midler, der nu hovedsageligt er klassificeret som »sundhedsskadelige«, kan efter 1. oktober 1980 sælges uden særlig tilladelse.

Ubrudt originalpakning

Bekæmpelsesmidler må kun sælges i den ubrudte originalpakning, hvori varen er leveret fra producent eller importør. Åbnede originalpakninger må ikke findes i forretningslokaler, lagerlokaler og andre lokaler, hvor midlerne opbevares med henblik på salg. Dette forbud omfatter dog ikke indehaveren af godkendelsen af det pågældende middel.

Der er flere formål med disse bestemmelser. Når midlerne sælges i originalpakningerne, har man en rimelig sikkerhed for, at brugeren får kendskab til de mærkningsforskrifter, som fastsættes ved godkendelsen og hermed til anvendelsesbegrænsninger, sikkerhedsforskrifter m.v., som han er forpligtet til at rette sig efter. Endvidere modvirker man, at der fra åbnede pakninger sker et spild og måske en sammenblanding af midler, som ved anvendelsen kan give en forkert effekt. Ligeledes undgår man forvekslinger af midlerne. Endelig kan nævnes, at midlets holdbarhed ofte er afhængig af, at pakningen er lukket.

Urigtige, vildledende oplysninger

Annoncer, brochurer, etiketter m.v. må ikke indeholde urigtige eller vildledende oplysninger. Det er f.eks. ikke tilladt at reklamere med, at et bekæmpelsesmiddel er »ugiftigt«, »miljøvenligt« eller lignende. Dette gælder også de mundtlige oplysninger, som forhandleren giver overfor kunden.

Bogføringskrav

Ved salg af »meget giftige« bekæmpelsesmidler gælder der nogle specielle bogføringsregler. For at myndighederne til enhver tid skal kunne skaffe sig et overblik over udbredelsen af »meget giftige« bekæmpelsesmidler, skal enhver, der sælger disse midler, føre bog over hvert køb og salg. Det gælder såvel producenter og importører, som detailhandlere.

Bogføringen skal ske straks efter købet eller salget, og den skal angive dato for dispositionerne, købers navn og adresse, midlets handelsnavn samt antal og størrelse af pakningerne. Såfremt salget sker til brugere, skal endvidere anføres løbenummeret på den legitimation, som den pågældende bruger har fået udstedt af Miljøstyrelsen i forbindelse med tilladelsen til at anvende »meget giftige« bekæmpelsesmidler. I øvrigt skal bogføringen ske således, at forhandlerens beholdning af »meget giftige« midler til enhver tid klart fremgår af bogen eller af en specificeret udskrift af det normale bogholderi. Bogen med bilag skal opbevares i 5 år.

Køb

Forhandlere kan frit købe de bekæmpelsesmidler, som de lovligt kan sælge. Dette gælder, uanset om de køber fra producent eller importør eller handler indbyrdes.

Legitimationskort til brugere, der ønsker at anvende et »meget giftigt« bekæmpelsesmiddel. Kortet udstedes af kemikaliekontrollen

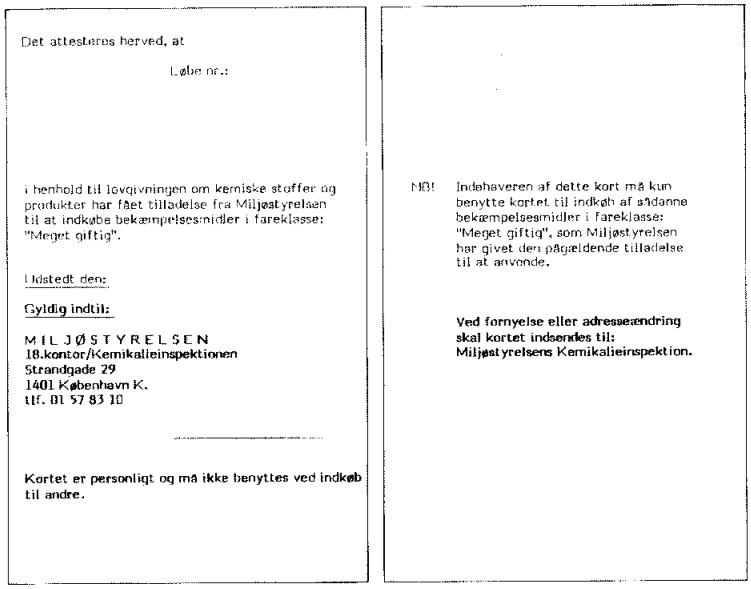

Det attesteres herved, at

Løbe nr.:

i henhold til lovgivningen om kemiske stoffer og produkter har fået tilladelse fra Miljøstyrelsen til at indkøbe bekæmpelsesmidler i fareklasse: "Meget giftig".

Udstedt den:

Gyldig indtil:

MILJØSTYRELSEN
18.kontor/Kemikalieinspektionen
Strandgade 29
1401 København K.
tlf. 01 57 83 10

Kortet er personligt og må ikke benyttes ved indkøb til andre.

NB! Indehaveren af dette kort må kun benytte kortet til indkøb af sådanne bekæmpelsesmidler i fareklasse: "Meget giftig", som Miljøstyrelsen har givet den pågældende tilladelse til at anvende.

Ved fornyelse eller adresseændring skal kortet indsendes til: Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion.

»Meget giftige« midler

Den bruger, som ønsker at anvende et »meget giftigt« middel, skal have en særlig tilladelse hertil af Miljøstyrelsen. I forbindelse med tilladelse udstedes et

Tilladelsen omfatter kun visse grupper af midler til bestemt angivne formål, og det er kun disse, som lovligt kan købes, selv om det ikke fremgår af legitimationen, hvilke grupper den dækker.

Ved salg til brugere, skal forhandleren forinden udleveringen kræve, at køberen foreviser legitimationen, og køberen skal egenhændigt for modtagelsen. Legitimationen er personlig og kan ikke anvendes af medhjælpere hos den pågældende eller andre, selv om det sker med indehaverens samtykke eller efter hans udtrykkelige anmodning.

»Giftige« midler

Kun de brugere, som må anvende »giftige« bekæmpelsesmidler kan købe disse. Det drejer sig for det første om personer, der af Miljøstyrelsen har fået tilladelse til at anvende »meget giftige« midler.

Derudover kan midlerne købes af brugere, som anvender midlerne i erhvervsmæssigt øjemed. Disse brugere er navnlig landmænd og gartnere, som anvender midlerne i deres bedrift, men tilladelsen omfatter også personer, som erhvervsmæssigt udfører bekæmpelse for andre, f.eks. maskinstationer. Forhandleren har også her pligt til at sikre sig, at køberen er berettiget til at købe »giftige« midler.

Ej heller må man overlade sådanne midler til personer, som må antages at ville forvolde skade på sig selv eller deres omgivelser.

Andre midler

For andre midler er der ingen særlig indskrænkning i den kreds, som må købe midlerne.

Ingen personer under 18 år må købe »meget giftige« eller »giftige« bekæmpelsesmidler

4. Anvendelse

Man skal altid holde sig for øje, at bekæmpelsesmidlerne, som er hjælpemidler såvel for erhvervslivet (især jordbrug og gartneri) som for den private bruger, skal anvendes med omtanke, således at man ikke udsætter mennesker eller husdyr for forgiftningsfare eller forårsager utilsigtet skade på miljøet.

Advarselsetiket
Brugsanvisning

Bekendtgørelsens kapitel 5 indeholder detaljerede regler om, hvorledes en bekæmpelsesmiddelemballage skal mærkes.

Ofte trykkes de på samme stykke papir, men det er ikke noget ubetinget krav.

Når miljøstyrelsen godkender og klassificerer et bekæmpelsesmiddel, tager den bl.a. stilling til teksten på »advarselsetiketten«.

På baggrund af den risiko for skade på sundhed eller miljø, som anvendelsen af midlet frembyder, fastsættes forskrifter for opbevaring, behandlingsfrister (d.v.s. hvor lang tid der skal gå efter behandlingen, før der høstes) og anvendelsesområder samt eventuelle krav om beskyttelsesforanstaltninger såsom brug af maske, handsker eller lignende. Det fremgår også af etiketteringen, hvem der må anvende midlet.

Miljøstyrelsen påser, forinden midler sælges, at etiket og brugsanvisning er korrekt udformet.

Det er meget vigtigt, at man før brugen nøje sætter sig ind i de forskrifter, som findes på etiket og brugsanvisning. Dels kan en forkert anvendelse afstedkomme forgiftningstilfælde og skader på afgrøder og miljø, dels kan den medføre, at man ikke opnår den tilsigtede effekt.

Straf

Overtrædelse af angivne forskrifter kan straffes, selv om de kun findes på etiketten.

Hvem må anvende midlerne?

»Meget giftige« midler

Anvendelsen af »meget giftige« midler kræver en særlig tilladelse, som udstedes af Miljøstyrelsen. Den gives til anvendelsen af nærmere bestemte midler og er betinget af, at vedkommende har gennemgået et af Miljøstyrelsen foranstaltet eller anerkendt Til tilladelsen kan knyttes særlige vilkår, f.eks. at midlet kun må anvendes til udryddelse af muldvarpe og mosegrise. Når det er tilfældet, er det forbudt at bruge det mod andet såsom mus og rotter.

Miljøstyrelsen kan tilbagekalde tilladelsen, f.eks. i tilfælde af misbrug.

Eksempel på etiket

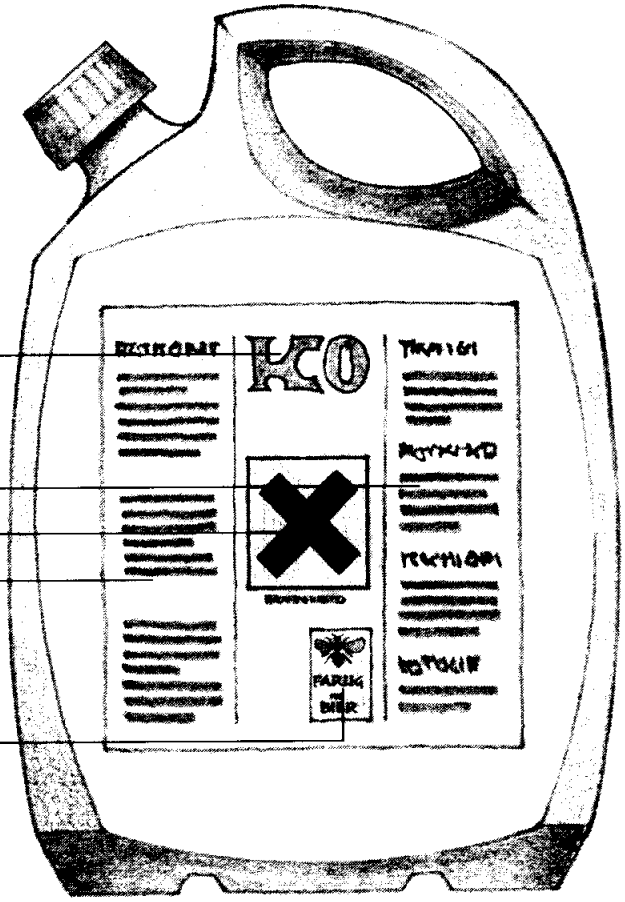

hos den, der har tilladelsen, kan også anvende midlet, hvis det sker efter instruktion og under et vist opsyn, idet der her er tale om meget farlige midler, som kan forårsage stor skade ved forkert brug.

»Giftige« midler

Enhver, der har Miljøstyrelsens tilladelse til at anvende et »meget giftigt« middel, må også anvende alle »giftige« midler. Derudover må »giftige« midler anvendes af enhver, der udfører
uanset om det er i egen bedrift eller for andre. Det drejer sig navnlig om gartnere og landmænd, men også om maskinstationer og folk, der af kommunen er ansat til at udrydde skadedyr. hos disse personer og virksomheder må anvende midlerne, når det sker efter instruktion og under et vist opsyn.

Pas på ved tågesprøjtning i væksthuse. Anvend beskyttelsespåklædning

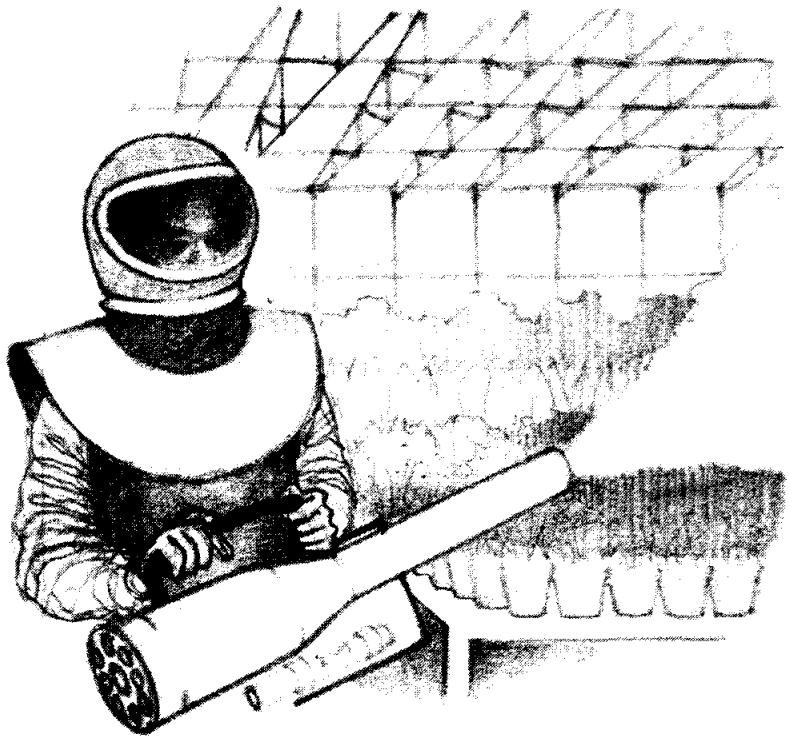

med »giftige« midler i væksthuse må dog kun foretages af personer, som har tilladelse til at anvende »meget giftige« midler.

Andre midler

Som nævnt gælder der for andre end de »meget giftige« og »giftige« bekæmpelsesmidler ingen særlige begrænsninger i den personkreds, som må anvende midlerne.

Andre anvendelsesbegrænsninger

Haver, parker, anlæg og skel

Det er således forbudt at anvende »meget giftige« og »giftige« bekæmpelsesmidler i private haver eller i områder af offentlige haver, parker, anlæg o.lign., der er tilgængelige for publikum. Det samme gælder for behandling af beplantninger i skel mod offentlige veje eller private haver samt for behandling af arealer omkring boligbyggeri, børneinstitutioner o.lign.

Muldvarpe og mosegrise

Muldvarpe og mosegrise må dog disse steder bekæmpes med sådanne midler, når bekæmpelsen udføres af personer, der har kemikaliekontrollens tilladelse til at anvende »meget giftige« bekæmpelsesmidler eller disses medhjælpere.

Bekæmpelse for andre

Når man udfører bekæmpelse med bekæmpelsesmidler for andre, bør man inden behandlingen underrette disse om en evt. behandlingsfrist, således at de ikke høster, før fristen er udløbet. Ligeledes bør man oplyse om den fare for menneskers og dyrs sundhed, som kan forekomme efter behandlingen. Det kan f.eks. være, hvornår kreaturer må slippes ind på arealet.

Giftgasser

Anvendelse af visse »meget giftige« midler er særskilt reguleret. Det gælder cyanbrinte, fosforbrinte og methylbromid. For disse stoffer er der, som nævnt i afsnit 2, fastsat regler i specielle regulativer, som kan fås ved henvendelse til Miljøstyrelsen.

Flysprøjtning

Endelig kan nævnes, at der, som nævnt i afsnit 2, også for flysprøjtning er fastsat særlige regler.

Bekæmpelsesmidler og bier

Bimærke

Bekæmpelsesmidler, der indeholder et eller flere stoffer, der er farlige for bier, og som normalt anvendes over planter, buske og træer på friland, er forsynet med bimærke.

Sprøjtning

Afprøvning af sprøjte

Tilberedningen af sprøjteopløsninger bør foregå under stor påpasselighed. Inden sprøjtningen begynder, bør sprøjten afprøves med rent vand. Herved undgår man at komme i kontakt med sprøjtevæsken, hvis det f.eks. skulle vise sig at være nødvendigt at udskifte dyser eller andre væskeførende dele.

Påfyldning

De blandingsforhold o.lign., som brugsanvisningen angiver, skal nøje følges. Midlet eller opløsningen må ikke spildes på jorden. Vandslangen må aldrig komme i kontakt med midlet eller blandingen eller sænkes ned i beholderen under tilberedningen.

Opstår der undertryk i ledningsnettet, kan opløsningen blive suget tilbage i dette og gøre ledningsvandet uanvendeligt i lang tid. Det anbefales derfor at montere en tilbageslagsventil, selv om det ikke alle steder er krævet.

Sprøjtning

Opsyn

Det er vigtigt at beregne mængden af sprøjtevæsken således, at der så vidt muligt ikke bliver nogen rester tilbage, når man har behandlet det ønskede areal, og således, at hele blandingen kan sprøjtes ud samme dag og helst uden ophold. Sprøjter med sprøjtevæske eller emballage med bekæmpelsesmidler må ikke efterlades uden opsyn på steder, hvor uvedkommende kan komme til dem. Man må derfor ikke efterlade sprøjten med opløsningen på marken. Rester af sprøjteopløsninger bør sprøjtes ud på en afgrøde, som midlet er tilladt til, eller en brakmark.

Pas på vinddrift. Undgå sprøjtning i for stærk blæst

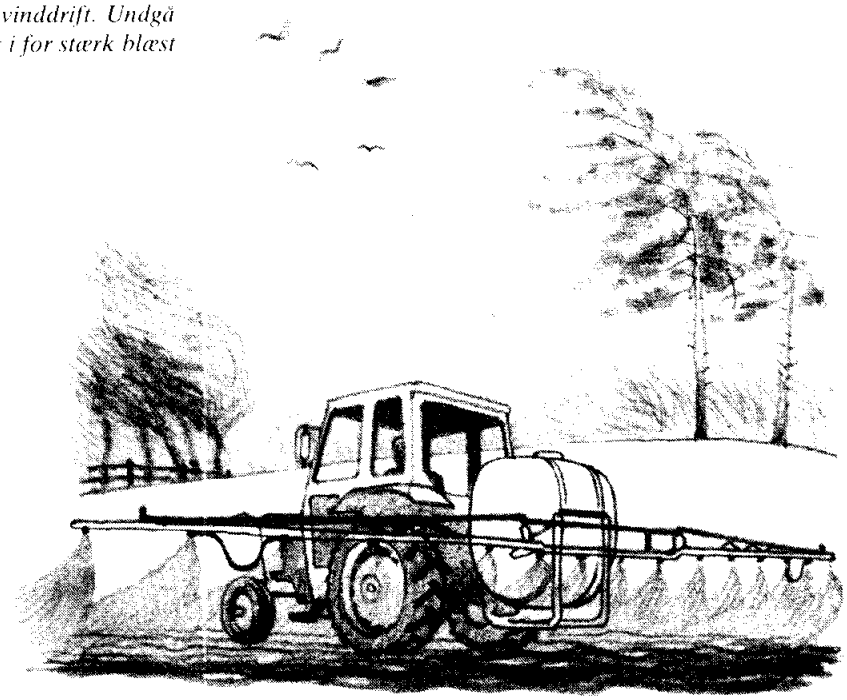

Rengør sprøjte og redskaber straks efter brug. Både ind- og udvendig. Og pas på at skyllevandet skaffes forsvarligt væk

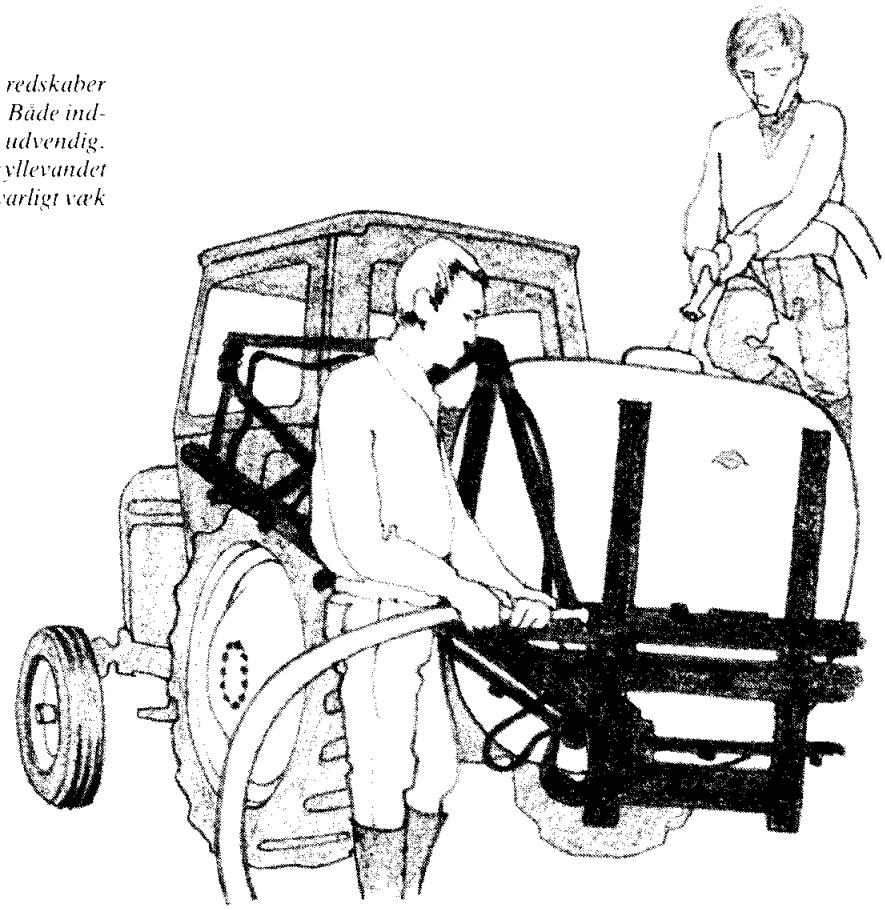

Rengøring af sprøjte m.v.

Opsyn

Rengøring af sprøjter og andre redskaber bør ske straks efter brug og ved anvendelse af

Skyllevand

rigelige mængder vand, med mindre andet er foreskrevet. Skyllevandet må ikke løbe i kloakker, dræn, gadekær, vandløb, brønde o.lign. Evt. kan det spredes på en afgrøde, som det er tilladt til, eller på en brakmark.

Der bør ikke gennem længere tid benyttes samme skylleplads, idet skyllevandet derved kan lave kanaler i jorden, hvorigennem vandet kan bane sig vej til brønde og dræn.

Spild

Er der ved tilberedningen, under anvendelsen eller ved rengøringen af materiellet spildt sprøjtemiddel eller opløsning på jorden, hvorved der har dannet sig »pytter«, skal man sørge for at dække disse forsvarligt til. Sker dette ikke, kan man blive erstatningsansvarlig for den skade, der sker, hvis f.eks. hunde eller andre dyr tager skade af at drikke af »pytterne«.

Emballager må ikke genanvendes

5. Forgiftning

Arbejdet med udbringning af bekæmpelsesmidler mod plantesygdomme, ukrudt og skadedyr kan medføre forgiftningstilfælde. Det er derfor vigtigt at iagttage den største forsigtighed ved arbejdet med de ofte stærke giftstoffer, så hverken mennesker eller (hus)dyr udsættes for fare.

Forskrifter skal følges

Hænder og ansigt bør vaskes efter arbejdets udførelse, og altid før man spiser, ryger eller drikker.

Personer, som ikke er fuldstændig raske og sunde, bør ikke arbejde med bekæmpelsesmidler, da de så evt. ikke vil observere begyndende forgiftningssymptomer, men vil henregne dem til deres sygdom.

En akut forgiftning med bekæmpelsesmidler kan skyldes, at man ubevidst har indtaget midlet gennem munden, f.eks. fordi man ikke har vasket hænder efter brugen, men også indånding eller optagelse gennem huden kan medføre forgiftninger.

Et kapitel om forgiftningssymptomer findes i Orientering fra Miljøstyrelsen: »Oversigt over godkendte bekæmpelsesmidler«, som kan købes hos: Statens Informationstjeneste, Postboks 1103, 1009 Kbh. K.

Almindelige regler for førstehjælpsbehandling ved forgiftning

Som regel vil forgiftningssymptomer og førstehjælpsbehandling være angivet på etiketten. Dette gælder altid, når der er tale om »meget giftige« og »giftige« midler.

Da sprøjtefolk ofte arbejder med forskellige giftstoffer samtidig eller skiftevis inden for få dage, er det af største vigtighed, at lægen får nøje besked om hvilke stoffer, der er anvendt.

Vask hænder og ansigt før spisning, før tobaksrygning og straks efter sprøjtearbejdets afslutning

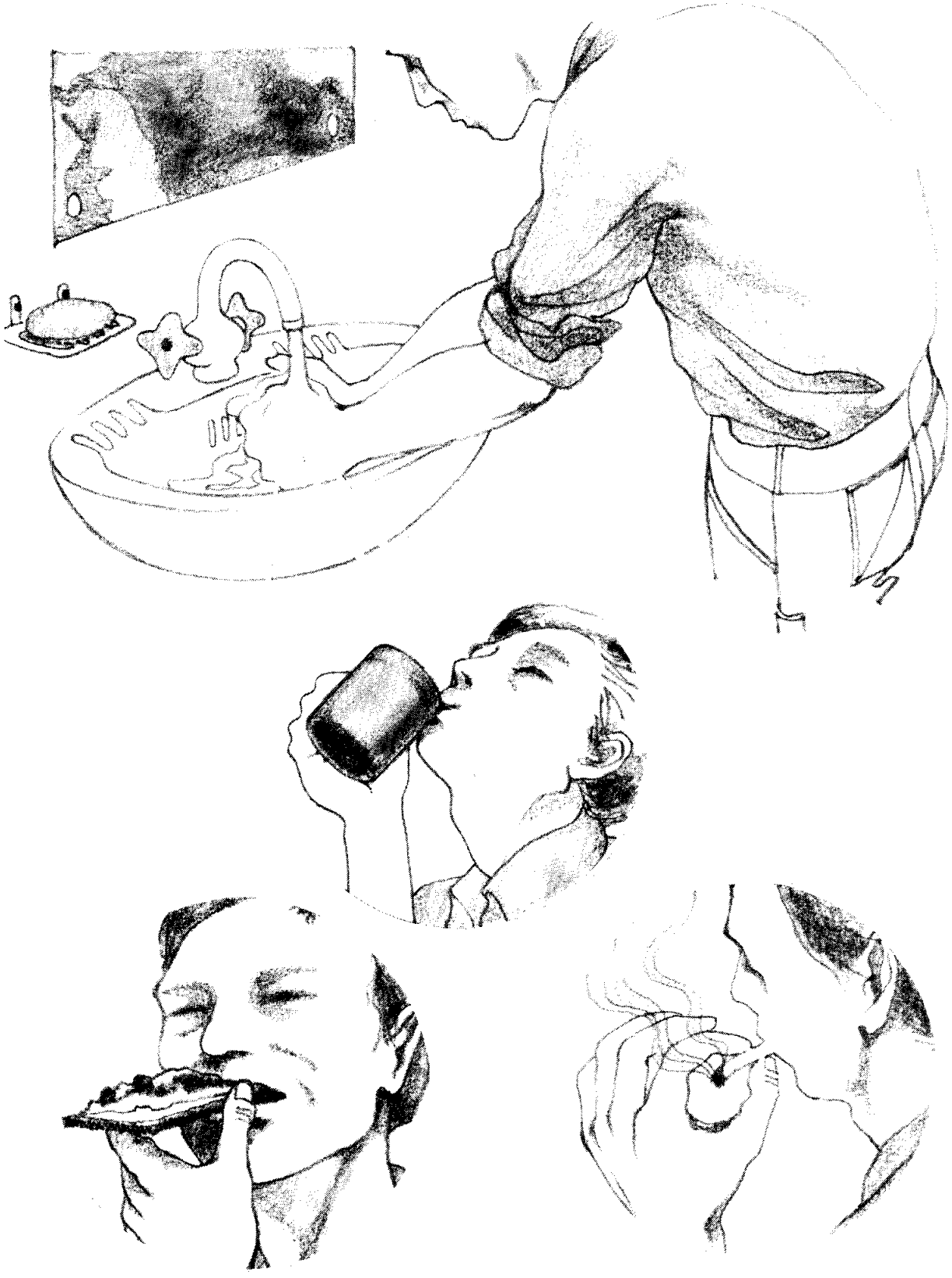

6. Opbevaring

Bestemmelserne om, hvorledes bekæmpelsesmidler skal opbevares, findes navnlig i bekendtgørelsens kapitel 7.

De må således ikke opbevares i spisekamre, viktualiekældre, medicinskabe, malkerum, foderrum o.lign.

Herudover foreskriver bekendtgørelsen i visse tilfælde yderligere opbevaringskrav. Kravene er forskellige, alt efter hos hvem midlerne opbevares og midlernes fareklasse.

»Meget giftige« og »giftige« midler

»Meget giftige« og »giftige« midler skal opbevares det vil sige i et rum eller skab, der ikke er tilgængeligt uden brug af nøgle. Denne bestemmelse omfatter bl.a. landmænd og gartnere. Den skal tjene til at præcisere, at opbevaring på privat ejendom ikke i sig selv er tilstrækkelig til at sikre, at uvedkommende ikke kan skaffe sig adgang til disse farlige midler.

Oprindelig emballage

For at undgå forvekslinger af bekæmpelsesmidler med andre stoffer eller andre midler er det i bekendtgørelsen bestemt, at brugeren kun må opbevare midlerne i den oprindelige emballage. Omhældning til andre beholdere med henblik på opbevaring er således ikke tilladt. Når midlet forbliver i den oprindelige emballage, har man også sikkerhed for, at etiketten med brugsanvisning og sikkerhedsforskrifter altid er ved hånden, når midlet bruges.

Opsyn

Ligeledes er det, som nævnt i afsnit 4.4. og 4.5., forbudt, uden opsyn at efterlade færdig tilberedte sprøjtevæsker samt ikke rengjorte redskaber, der har været brugt ved tilberedningen eller lignende.

Bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn, og således at forvekslinger undgås.

»Meget giftige« og »giftige« stoffer skal altid opbevares under lås

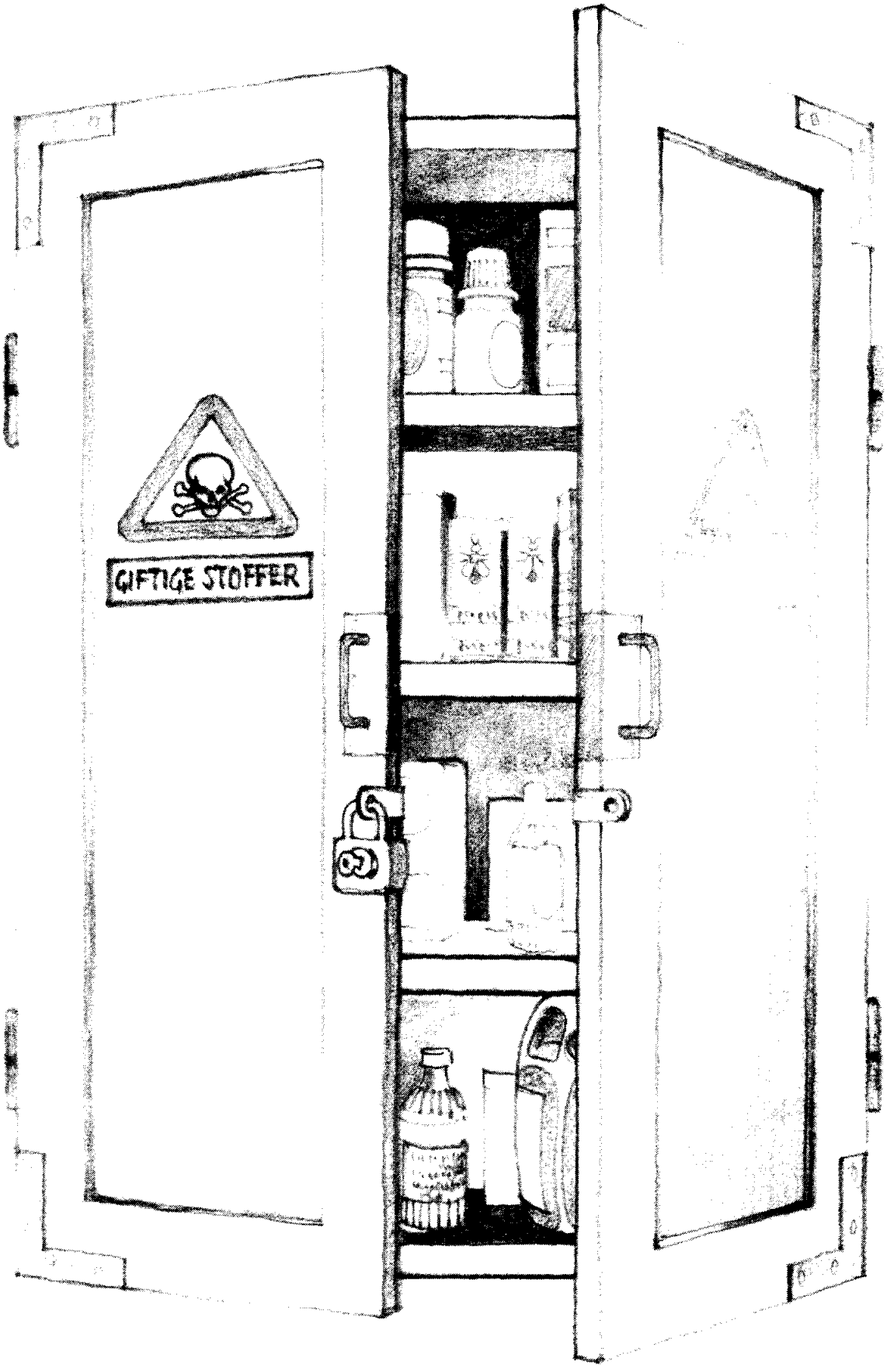
GIFTIGE STOFFER

Producenter, importører, forhandlere

Hos producenter, importører og forhandlere af bekæmpelsesmidler skal »meget giftige« og »giftige« midler opbevares i et specielt giftrum, hvorved forstås et særskilt og aflåset rum eller skab, der er mærket med en speciel advarselstavle.

I et giftrum må udover de pågældende bekæmpelsesmidler kun opbevares andre kemiske stoffer og produkter, der ligeledes er klassificeret som »meget giftige« eller »giftige«.

Det er ikke tilladt at anbringe noget under et giftskab.

Andre midler

Bekæmpelsesmidler, som hverken er klassificeret som »meget giftige«, »giftige«, »sundhedsskadelige« eller »ætsende«, skal overalt opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign. Denne opbevaringsforskrift omfatter således de »lokalirriterende« midler, midlerne i de »brandfarlige« klasser og endelig midler, som ikke er henført i nogen fareklasse.

Hos forhandlere vil bestemmelsen om, at midlerne ikke må opbevares sammen med eller i nærheden af levnedsmidler o.s.v., være opfyldt, hvis midlerne står i en reol for sig selv.

Utilgængelig for børn

Utilgængelig for børn er midlerne, hvis de placeres inde i butikken, hvor der er opsyn, og hvor børn normalt kommer ifølge med voksne. Derimod er det ikke lovligt at udstille midlerne udenfor butikken. Det er at foretrække, hvis midlerne stilles på en hylde, der er uden for mindre børns rækkevidde. Emballage af glas eller andet skrøbeligt materiale bør dog ikke placeres for højt, da der så er risiko for, at den går itu, hvis den falder ned.

I sådanne tilfælde skal midlerne opbevares således, at såvel brandmyndighedernes som denne bekendtgørelses opbevaringskrav opfyldes.

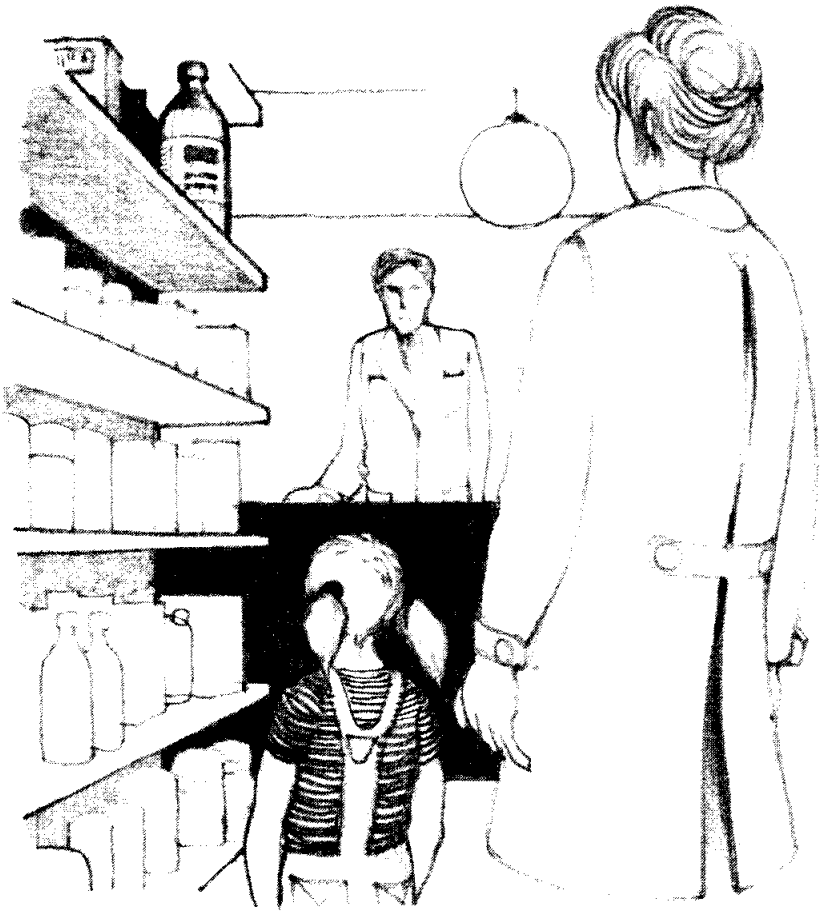

Åbne originalpakninger

Åbnede originalpakninger af bekæmpelsesmidler må ikke forefindes i forretningslokaler, lagerlokaler og andre lokaler, hvor bekæmpelsesmidler opbevares med henblik på salg. Dette gælder dog ikke for den producent eller importør, som er indehaver af godkendelsen for det pågældende middel.

Rester og tømt emballage

De opbevaringskrav, som stilles til bekæmpelsesmidler, gælder også for rester af midlerne og den brugte tømte emballage. Der slækkes ikke på kravene, fordi emballagen er delvis eller helt tømt.

Om bortskaffelse af tømt emballage og bekæmpelsesmidler, se afsnit 7.

7. Bortskaffelse

Brugeransvar

Det skal således sikres, at forgiftning eller forurening af jorden, brønde, vandløb, kloakker o.s.v. undgås ved bortskaffelsen.

Genbrug af emballage

Det er ikke tilladt forbrugeren at genbruge emballagen eller overlade den til opkøbere eller andre. Kun i specielle tilfælde, hvor der er tale om specialemballage (stålflasker, ståltromler o.lign.), kan man efter aftale med producent eller importør returnere den lukkede emballage til denne. I sådanne tilfælde skal den være omhyggeligt rengjort udvendigt.

Opbevaring af tømt emballage

Den tømte emballage skal, indtil den bortskaffes, opbevares lige så forsvarligt og på samme måde som den fulde eller delvis tømte emballage.

Kemikalieaffald

Den 1. april 1976 trådte miljøministeriets bekendtgørelse om kemikalieaffald i kraft (miljøministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 17. marts 1976).

Som led i bekendtgørelsens ordning om bortskaffelse af kemikalieaffald skal kommunerne etablere hvor virksomheder kan aflevere kemikalieaffald, og beregnet for modtagelse af affald fra private. Der findes for tiden ca. 25 stationer og ca. 270 pladser. Oplysning om placeringen af disse kommunale modtagestationer eller -pladser kan fås ved henvendelse hos kommunens tekniske forvaltning.

Tømt emballage og rester af bekæmpelsesmidler skal skaffes af vejen på forsvarlig måde. Lad være med at hælde rester i kloakken. Og lad være med at smide tom emballage og rester af bekæmpelsesmidler i affaldspose, affaldscontainer o.lign.

I alle kommuner er der modtagepladser, der gratis modtager alle former for kemikalieaffald fra private husstande. Kontakt kommunens tekniske forvaltning og få nærmere besked om, hvor modtagepladsen ligger, og hvornår den er åben.

Virksomheder og maskinstationer, hvor der fremkommer kemikalieaffald, rester af bekæmpelsesmidler eller brugt emballage, skal foretage anmeldelse til kommunalbestyrelsen. Affaldet skaffes bort efter kommunens anvisninger.

Landmænd og gartnere kan i visse tilfælde selv skaffe sig af med rester af bekæmpelsesmidler og tom emballage, hvis dette sker forsvarligt. Man skal dog altid aflevere til modtageplads eller modtagestation, hvis det drejer sig om en større mængde emballage, om rester på mere end 1 kg eller om »meget giftige« midler eller emballage herfra.

Skylning

Før bortskaffelsen skal emballagen være rengjort og fuldstændig tom. Ved tilberedning af sprøjtevæsker bør emballagen, hvis den tåler vand, skylles med flere hold vand for at få hele indholdet med i sprøjten. Skylles stærkt forurenet emballage udvendigt eller indvendigt, skal det foregå på et sted, hvor skyllevandet ikke kan løbe ned og forurene kloakker, vandløb, søer, drænledninger o.lign. Særlig vigtigt er det, at vandet ikke løber i brønde.

På samme måde, som når man rengør sprøjtemateriel, er det en god idé, hvis man spreder skyllevandet på åben mark.

Emballage, hvori der har været et »meget giftigt« bekæmpelsesmiddel, skal altid afleveres på en kommunal modtageplads eller -station. Det samme gælder, hvis der er tale om større mængder af tom emballage.

Afbrænding

Brandbare emballager (papir, pap, finér, plastfolie) brændes. Brændes den slags emballage ofte, er det en god idé at lave en forbrændingsovn af af en gammel tromle. Afbrændingen skal foregå, hvor røgen ikke kan genere. Røgen bør ikke kunne drive hen på afgrøder og planter. Lokale vedtægter kan kræve myndighedernes tilladelse til bålafbrænding.

Nedgravning af aske

Asken fra den brændte emballage nedgraves. Nedgravningen skal ske, således at hullet er mindst 50 cm dybt, og det skal ske mindst 50 m fra brønde, vandløb, kloakker, drænledninger o.lign. Der må ikke nedgraves på steder, hvor der er risiko for, at børn eller andre senere vil grave, ligesom der må tages hensyn til, at visse midler kan være skadelige for planter og træer.

Aflevering på modtagestation

Ikke brandbare emballager skal efter rengøring afleveres på en kommunal modtagestation eller -plads.

Rester, som ikke påtænkes brugt, kan altid afleveres på en kommunal modtagestation eller -plads. Hvis det er rester af et »meget giftigt« middel eller en større mængde (over 1 kg), skal man aflevere her. Det skal ske i en forsvarlig emballage med oplysning om indholdet, så personalet på modtagestationen/pladsen ved hvilket middel, der er tale om.

Andre midler kan afbrændes, med mindre det konkret er angivet på etiketten, at afbrænding ikke må finde sted.

Endelig kan resterne spredes på en afgrøde, som det er tilladt til eller på en brakmark. Sprøjtemidler skal sprøjtes ud efter forskrifterne på etiketten. Udhældning i kloak, nedgravning og udtømning i vandløb eller mergelgrave må aldrig finde sted.

Kviksølvbejdset korn

For kviksølvbejdset korn gælder der den særlige regel (miljøministeriets bekendtgørelse nr. 603 af 28. november 1973 om kviksølvbejdset korn og frø), at forhandleren er forpligtet til at tilbagetage ubrudte sække med ubenyttet udsæd fra kunderne. Hvis sækken er brudt, skal indholdet behandles som andre bekæmpelsesmiddelrester.

8. Tilsyn og kontrol samt straf og klage m.v.

Miljøstyrelsen udøver tilsyn og kontrol med overholdelsen af bekendtgørelsens regler.

For så vidt angår tilsyn og kontrol med overholdelsen af mærknings- og opbevaringsreglerne hos detailhandlere kan de enkelte kommuner bistå Miljøstyrelsen.

De nærmere regler om muligheden for at klage over afgørelser truffet af Miljøstyrelsen findes i bekendtgørelsens kapitel 12. Klagefristen er 4 uger fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt den pågældende.

I kapitel 13 er der hjemmel til at straffe den, der overtræder bekendtgørelsens bestemmelser.

Detaljerede regler om bekendtgørelsens ikrafttræden findes i kapitel 14. Disse har navnlig betydning for producenter og importører af bekæmpelsesmidler.

Stikords-register

Advarselsetiket 12,13
Advarselstavle 22
Aerosolbehandling 14
Affald fra private 24
Affald fra virksomheder 24
Affald fra landmænd og gartnere 26
Afgift 9
Aldersbegrænsning ved køb 11
Anmeldepligt ved affald 24
Anvendelse af bekæmpelsesmidler 12-17
Anvendelsesbegrænsninger 12-14
B-midler 10,22
Behandlingsfrister 12,15
Bekæmpelse for andre 15
Beskyttelsesforanstaltninger 12,18
Bier 8,15
Bogføringskrav 10
Bortskaffelse 24-26
Brugsanvisning 12,13
Definition bekæmpelsesmidler 6
Erhvervsmæssig bekæmpelse 11, 14, 15
Etiket 12, 13, 18
Fareklassebetegnelser 6, 7
Faresymboler 6, 7, 13
Flysprøjtning 8, 15
Forgiftning 18-19
Forgiftningssymptomer 18
Førstehjælp ved forgiftning 18
Genanvendelse af emballage 17, 24
Giftgasser 8, 15
Giftkursus 12
Giftrum, -skab 21, 22
Godkendelse af bekæmpelsesmidler 9, 12
Haver, parker, anlæg, skel 14
Kemikaliekontrollen 5, 9, 10, 11, 12, 15, 27
Klage 27
Kontrol 27
Kvittering ved køb 11
Køb af bekæmpelsesmidler 10-11
Legitimation 10, 11
Lægekonsultation 18
Maskinstationer 11, 14, 15, 24
Medhjælpere 11, 14, 15
Modtageplads, -station 24, 26
Mosegrise, muldvarpe 15
Omhældning 20
Opbevaring af bekæmpelsesmidler 12, 20-23
Opbevaring, forhandler 22, 23
Opbevaring, fødemidler o.l. 20, 22, 24
Opbevaring, tømt emballage 24
Opsyn 14, 16, 17, 20
Overdragelse til andre 9
Reklame o.l. 9, 10
Rester af bekæmpelsesmiddel 16, 23, 24, 26
Salg af bekæmpelsesmidler 9-10
Selvbetjeningssalg 22
Sikkerhedsforanstaltninger 18
Skyllevand, spild 16, 17, 26
Sprøjtning 16-17
Straf, erstatning 12, 14, 15, 16, 17, 27
Tilladelse til anvendelse 12
Tilladelse til køb 10
Tilladelse til salg 9
Tilsyn 27
Tømt emballage 23, 24, 26
Tågesprøjtning 14
Udstilling af bekæmpelsesmidler 23
Under lås 20, 24
Øvrig lovgivning m.v. 8
Åbnede pakninger 10, 23

Bekendtgørelse om kemiske bekæmpelsesmidler

I medfør af § 6, § 20, stk. 1 og 3, § 22, stk. 2 og 3, § 23, § 24, stk. 2, § 29, § 30, stk. 1, § 31, stk. 1, § 33, stk. 1, 2, 3 og 5, § 34, stk. 2 og 3, § 35, stk. 1, 2, 3 og 5, § 36, § 43, § 44, § 45, stk. 1, § 46, stk. 2, § 56, stk. 2, § 59, § 60, § 61 og § 62 i lov nr. 212 af 23. maj 1979 om kemiske stoffer og produkter, som ændret ved lov nr. 68 af 20. februar 1980 og lov nr. 285 af 13. maj 1987 og under hensyn til de Europæiske Fællesskabers kommissionsdirektiv af 18. april 1984 om tilpasning af Rådets direktiv af 26. juni 1978 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende klassificering, emballering og etikettering af farlige præparater (pesticider) fastsættes:

Kapitel 1
Bekendtgørelsens område

§ 1. Denne bekendtgørelse omfatter kemiske bekæmpelsesmidler, der skal godkendes efter kapitel 7, jf. bilag 1, i lov om kemiske stoffer og produkter.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse i forbindelse med

1) transport af bekæmpelsesmidler, jf. dog § 19,
2) bekæmpelsesmidler, der forhandles mellem producenter og importører eller mellem producenter indbyrdes, jf. dog § 20,
3) eksport af bekæmpelsesmidler, jf. dog § 26 og § 27, stk. 1, om opbevaring, som også gælder ved eksport.

Kapitel 2
Godkendelse

§ 2. Bekæmpelsesmidler må ikke sælges, importeres eller anvendes, før godkendelse hertil er meddelt af Miljøstyrelsen. For bekæmpelsesmidler, der er klassificeret af Giftnævnet efter lov nr. 118 af 3. maj 1961 gælder dog reglen i § 4.

Stk. 2. Ansøgning om førstegangsgodkendelse indsendes af producenten eller importøren til Miljøstyrelsen på de i bilag 4 indeholdte ansøgningsskemaer.

Stk. 3. Ansøgningen skal indeholde

1) et ansøgningsskema vedrørende det formulerede middel,
2) et ansøgningsskema vedrørende hvert af de virksomme stoffer, som indgår i midlet,
3) rapporter over de undersøgelser, der er foretaget til belysning af midlets og de indgående aktivstoffers egenskaber og virkninger med henvisning til det relevante punkt i ansøgningsskemaet,
4) et bilag med resumé af hver af de foretagne undersøgelser, jf. nr. 3.

Stk. 4. De i stk. 3, nr. 1 og 2 nævnte skemaer skal indeholde svar på alle de i skemaerne anførte spørgsmål.

Stk. 5. Det i stk. 3, nr. 4 nævnte bilag skal indeholde et kort resumé af hver enkelt undersøgelse. For hver undersøgelse skal resuméet angive følgende:

a. Henvisning til det eller de punkter i ansøgningsskemaet, hvor undersøgelsen omtales eller refereres,
b. udførende institution,
c. dato for undersøgelsens udførelse,

Miljømin. D 87-27004-4

SCHULTZ GRAFISK A/S 14-12 B/MILJ46349K05X

d. metodebeskrivelser, eventuelt ved angivelse af anvendt guideline samt eventuelle afvigelser fra OECD-guidelines,
e. angivelse af, om der er foretaget særlige foranstaltninger til sikring af undersøgelsens validitet, f.eks. angivelse af om OECD's principper for Good Laboratory Praxis er overholdt,
f. forsøgsdesign, herunder angivelse af antal replikater og undersøgte dyr,
g. statistisk metode og signifikansniveau samt
h. undersøgelsens resultater med angivelse af konfidensinterval.

§ 3. Godkendelse meddeles for en periode af 8 år. For bekæmpelsesmidler i fareklasserne »meget giftig« og »giftig« meddeles godkendelse dog for en periode af 4 år.

Stk. 2. Ansøgning om fornyet godkendelse indsendes til Miljøstyrelsen senest 1 år før godkendelsesperiodens udløb.

Stk. 3. Ansøgning indsendes af producenten eller importøren på et af Miljøstyrelsen udfærdiget ansøgningsskema.

Stk. 4. Såfremt Miljøstyrelsen ikke rettidigt har modtaget en ansøgning, jf. stk. 2, træffes der afgørelse om, at retten til salg og import på de hidtil gældende vilkår ophører efter en nærmere fastsat frist.

Stk. 5. Såfremt Miljøstyrelsen rettidigt har modtaget en ansøgning, jf. stk. 2, træffes der afgørelse om

1) fornyelse af godkendelsen på hidtil gældende vilkår,
2) fornyelse af godkendelsen på ændrede vilkår eller
3) at godkendelse ikke kan meddeles.

Stk. 6. I de i stk. 5, nr. 2 og 3 nævnte afgørelser træffer Miljøstyrelsen afgørelse om, at retten til salg og import på de hidtil gældende vilkår ophører efter en nærmere fastsat frist.

§ 4. Hvis bekæmpelsesmidler, der er klassificeret af Giftnævnet efter lov nr. 118 af 3. maj 1961 fortsat ønskes markedsført, skal producenten eller importøren indsende ansøgning om godkendelse inden de i bilag 5 angivne frister.

Stk. 2. Ansøgning om godkendelse indsendes af producenten eller importøren til Miljøstyrelsen på det i bilag 4 indeholdte ansøgningsskema.

Stk. 3. Ansøgningen skal opfylde de krav, der er angivet i § 2, stk. 3–5.

Stk. 4. Såfremt Miljøstyrelsen ikke rettidigt har modtaget en ansøgning, jf. stk. 1, træffes der afgørelse om, at retten til salg og import på de hidtil gældende vilkår ophører efter en nærmere fastsat frist.

Stk. 5. Såfremt Miljøstyrelsen rettidigt har modtaget en ansøgning, jf. stk. 1, træffes der afgørelse om

1) godkendelse på de hidtil gældende vilkår,
2) godkendelse på ændrede vilkår, eller
3) at godkendelse ikke kan meddeles.

Stk. 6. I de i stk. 5, nr. 2 og 3 nævnte afgørelser træffer Miljøstyrelsen afgørelse om, at retten til salg og import på de hidtil gældende vilkår ophører efter en nærmere fastsat frist.

§ 5. Nye oplysninger og undersøgelsesresultater, der er indsendt i forbindelse med en ansøgning om godkendelse af et bekæmpelsesmiddel, hvorom der endnu ikke er truffet afgørelse, kan ikke danne grundlag for vurderingen af en ansøgning om godkendelse fra andre producenter eller importører.

§ 6. Miljøstyrelsen udarbejder kriterier for, hvornår godkendelse af et bekæmpelsesmiddel skal nægtes under henvisning til, at bekæmpelsesmidlet anses for særlig farligt for sundheden eller særlig skadeligt for miljøet, jf. lovens § 35, stk. 1.

Stk. 2. Oplysning om de til enhver tid gældende kriterier, kan fås ved henvendelse til Miljøstyrelsen.

§ 7. Godkendelse af et bekæmpelsesmiddel skal endvidere nægtes, hvis der findes stoffer, produkter eller metoder med samme anvendelsesområde, som er eller på grundlag af foreliggende undersøgelser eller erfaringer formodes at være væsentligt mindre farlige for sundheden eller væsentligt mindre skadelige for miljøet, jf. lovens § 35, stk. 2.

Stk. 2. Ved den i stk. 1 nævnte vurdering er det en forudsætning, at de nævnte alternative midler eller metoder kan anvendes med samme effekt på skadevolderen uden væsentlige økonomiske og arbejdsmæssige ulemper for brugeren.

Stk. 3. I det omfang det er nødvendigt for at foretage den i stk. 1 nævnte vurdering, kan Miljøstyrelsen indhente yderligere oplysninger hos producenten eller importøren, herunder dokumentation for midlets effektivitet og virkninger ved forskellige doseringer.

§ 8. Miljøstyrelsen kan betinge en godkendelse af, at producenten eller importøren inden en fastsat frist foretager længerevarende undersøgelser til belysning af midlets sundheds- og miljømæssige egenskaber.

Stk. 2. Miljøstyrelsen kan kræve prøver af det rene virksomme stof og det virksomme stof i den renhedsgrad, der anvendes ved formuleringen, samt prøve af det formulerede middel.

Kapitel 3

Klassificering

§ 9. Farlige bekæmpelsesmidler klassificeres af Miljøstyrelsen i følgende fareklassser med tilhørende faresymboler:

1) meget giftig (faresymbol: Tx),
2) giftig (faresymbol: T),
3) sundhedsskadelig (faresymbol: Xn),
4) ætsende (faresymbol: C),
5) lokalirriterende (faresymbol: Xi),
6) eksplosiv (faresymbol: E),
7) brandnærende (faresymbol: O),
8) yderst let antændelig (faresymbol: Fx),
9) let antændelig (faresymbol: F) og
10) antændelig (intet faresymbol).

Stk. 2. Kriterier for indplacering i fareklasserne »meget giftig«, »giftig« og »sundhedsskadelig« er anført i bilag 3. Indplacering i de øvrige fareklasser sker i overensstemmelse med Miljøministeriets bekendtgørelse om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af farlige kemiske stoffer og produkter.

Kapitel 4

Emballering

§ 10. Bekæmpelsesmidler må kun sælges, såfremt den anvendte emballage opfylder følgende krav:

1) emballagen skal være således udformet og fremstillet, at indholdet ikke kan trænge ud,
2) det materiale, som emballagen er fremstillet af, må ikke kunne angribes af indhold eller kunne indgå sundhedsfarlige eller på anden måde farlige forbindelser med dette,
3) emballagen skal i alle dele være så solid og stærk, at den med sikkerhed kan tåle den behandling, som den erfaringsmæssigt udsættes for,
4) emballager med lukkeordning, der gør det muligt at lukke emballagen igen, skal være konstrueret således, at emballagen kan lukkes gentagne gange, uden at indholdet kan trænge ud,
5) emballagen skal være udformet, så hel eller delvis tømning kan ske på forsvarlig måde.

Stk. 2. Emballagen skal af producenter eller importører være forseglet på en sådan måde, at denne forsegling ødelægges endeligt ved den første åbning af emballagen.

Stk. 3. Miljøstyrelsen kan bestemme, at prøver af salgsemballagen inden godkendelsen skal indsendes til Miljøstyrelsen.

Stk. 4. Emballage indeholdende bekæmpelsesmidler, som sælges en detail til offentligheden, skal være forsynet med børnesikrede lukninger og følbare advarsler, i det omfang det fremgår af Miljøministeriets regler herom.

Kapitel 5

Mærkning

§ 11. Emballagen skal være forsynet med en etiket med følgende angivelser:

1) midlets handelsnavn,
2) navn og adresse på indehaveren af godkendelsen,
3) angivelse af midlets art efterfulgt af produktets registreringsnummer samt sætningen: »Omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse om kemiske bekæmpelsesmidler«,
4) navnene på og indholdet af virksomme stoffer i midlet angivet særskilt for hvert virksomt stof
   - i vægtprocent for bekæmpelsesmidler, der er faste stoffer, aerosoler, flygtige væsker (kogepunkt maks. 50°C) eller tyktflydende væsker (nedre grænse 1 Pa. s. ved 20°C),

- i vægtprocent og i g/l ved 20°C for andre væsker,
- i rumfangsprocent for luftarter,
- i g/enhed for imprægnerede genstande,

5) navnet på alle meget giftige, giftige, sundhedsskadelige og ætsende stoffer, som ud over de virksomme stoffer forekommer i midlet i en koncentration, der overstiger 0,2 pct. for meget giftige og giftige stoffer, 5 pct. for sundhedsskadelige stoffer og 5 pct. for ætsende stoffer. For så vidt angår opløsningsmidler skal der tages hensyn til de koncentrationsgrænser, der er fastsat i Miljøministeriets bekendtgørelse om klassificering, emballering og mærkning af farlige kemiske produkter, der skal anvendes som opløsningsmidler,
6) midlets nettoindhold,
7) partiets fabrikationsnummer eller -dato,
8) eventuel holdbarhedsangivelse,
9) fareklasse(r), jf. § 9, stk. 1, og faresymbol(er) som angivet i bilag 1, såfremt midlet er omfattet af § 9, stk. 1, nr. 1–9,
10) risikoangivelser og sikkerhedsforskrifter,
11) forskrifter for anvendelse og opbevaring,
12) for meget giftige, giftige og sundhedsskadelige bekæmpelsesmidler skal sætningen: »Emballagen må ikke genanvendes«, anføres på emballagen, med mindre beholderen er beregnet til at blive genanvendt eller genpåfyldt af producenten eller importøren, og
13) eventuelle andre særlige angivelser, der har til formål at beskytte sundheden og miljøet.

Stk. 2. De i stk. 1, nr. 4 og 5 nævnte angivelser skal være i overensstemmelse med nomenklaturen i Miljøstyrelsens bekendtgørelse af listen over farlige stoffer, eller, såfremt stoffet ikke er optaget på listen, i overensstemmelse med en af Miljøstyrelsen anerkendt nomenklatur.

Stk. 3. De i stk. 1, nr. 10, 11 og 13 nævnte angivelser fastsættes af Miljøstyrelsen i forbindelse med godkendelsen.

§ 12. Faresymbolerne skal trykkes med sort på orangegul baggrund. Hvert symbol skal optage mindst 1/10 af etikettens overflade, det må dog ikke være mindre end 1 cm^2. Fareklassen skal angives under symbolet.

§ 13. Etiketten skal være så stor, at de i § 11, stk. 1 nævnte angivelser kan anføres tydeligt. Den skal mindst have følgende format:

Emballagens rumindhold	Format (i mm)
– 3 l og derunder	52 × 74
– over 3 l og højst 50 l	74 × 105
– over 50 l og højst 500 l	105 × 148
– over 500 l	148 × 210

§ 14. Etiketten skal fastgøres på emballagen, således at teksten kan læses vandret, når emballagen er anbragt på sædvanlig måde. Etiketten skal med hele sin overflade være fastklæbet på den emballage, som umiddelbart indeholder midlet, og på en sådan måde, at den forbliver på emballagen, indtil midlet er opbrugt. Såfremt midlet sælges i dobbelt salgsemballage, skal begge emballagens dele være forsynet med de krævede angivelser.

§ 15. Etikettens tekst skal være affattet på dansk. Etikettens – eller i de i § 16 nævnte tilfælde emballagens – farve og udseende skal sikre, at faresymbolet og dets orangegule baggrund træder klart frem. Teksten skal være let læselig og må ikke kunne udviskes.

§ 16. En etiket er ikke påkrævet, når angivelserne er tydeligt anført på selve emballagen i overensstemmelse med de foranstående regler.

§ 17. Foruden den i §§ 11–16 omhandlede etiket skal bekæmpelsesmidler være forsynet med brugsanvisning. Bestemmelserne i §§ 14–16 finder tilsvarende anvendelse for brugsanvisningen.

§ 18. Forinden salg skal etiketten og brugsanvisningen godkendes af Miljøstyrelsen.

§ 19. Kravene til mærkning af en transportemballage anses for opfyldt, såfremt transportemballagen som minimum er mærket i overensstemmelse med de internationale bestemmelser om transport af farlige stoffer samt de i § 11, stk. 1, nr. 1, 7, 10 og 12 omhandlede angivelser.

§ 20. De i § 1, stk. 2, nr. 2 nævnte bekæmpelsesmidler skal tydeligt være mærket med navn og pct. af virksomt stof, angivet særskilt for hvert stof, producentens eller importørens navn og adresse samt følgende tekst: »Må ikke udleveres til forbrugere. Kun til viderefabrikation (ompakning)«. Midlerne skal desuden mærkes efter reglerne i Miljøministeriets bekendtgørelse om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af farlige kemiske stoffer og produkter.

Kapitel 6

Salg m.v.

§ 21. Meget giftige bekæmpelsesmidler må kun sælges af

1) indehaveren af godkendelsen for det pågældende middel og
2) den, der på nærmere fastsatte vilkår har fået tilladelse hertil af Miljøstyrelsen efter høring af kommunalbestyrelsen. En tilladelse omfatter ét udsalgssted og kan tilbagekaldes af Miljøstyrelsen.

Stk. 2. Meget giftige bekæmpelsesmidler må kun sælges til og kun købes af den i stk. 1, nr. 2 nævnte samt den, der i medfør af § 29, stk. 1, nr. 1 har fået særlig tilladelse til at anvende disse midler. Forhandleren har pligt til at sikre sig, at køberen er berettiget til at købe meget giftige bekæmpelsesmidler. Salg til brugere må kun finde sted mod forevisning af legitimation udstedt af Miljøstyrelsen i forbindelse med den i § 29, stk. 1, nr. 1 nævnte tilladelse og mod egenhændig kvittering fra køberen.

§ 22. Enhver, der sælger meget giftige bekæmpelsesmidler, skal føre bog over ethvert køb og salg af disse midler. Bogføringen skal foretages straks efter, at dispositionen har fundet sted, med angivelse af dato, køberens navn og adresse, midlernes handelsnavn samt antal og størrelse af pakningerne. Såfremt salg sker til brugere, skal endvidere anføres løbenummeret på den i § 21, stk. 2 nævnte legitimation.

Stk. 2. Bogføringen skal i øvrigt ske på en sådan måde, at forhandlerens beholdning af disse midler til enhver tid klart fremgår af bogen eller af en specificeret udskrift af forhandlerens normale bogholderi, der kan godkendes af Miljøstyrelsen. Bogen med bilag skal efter at være udskrevet opbevares i 5 år.

§ 23. Giftige bekæmpelsesmidler må kun sælges af

1) indehaveren af godkendelsen for det pågældende middel,
2) den i § 21, stk. 1, nr. 2 nævnte, og
3) den, der på nærmere fastsatte vilkår har fået tilladelse hertil af Miljøstyrelsen efter høring af kommunalbestyrelsen. En tilladelse omfatter ét udsalgssted og kan tilbagekaldes af Miljøstyrelsen.

Stk. 2. Giftige bekæmpelsesmidler må kun sælges til og kun købes af de i stk. 1, nr. 2 og 3 samt § 30, stk. 1, nr. 1–3 nævnte. Forhandleren har pligt til at sikre sig, at køberen er berettiget til at købe giftige bekæmpelsesmidler.

§ 24. Bekæmpelsesmidler må kun sælges i den ubrudte originalpakning, hvori varen er leveret fra producent eller importør.

Stk. 2. Åbnede originalpakninger af bekæmpelsesmidler må ikke forefindes i forretningslokaler, lagerlokaler og andre lokaler, hvor bekæmpelsesmidler opbevares med henblik på salg, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 gælder ikke for indehaveren af godkendelsen for det pågældende middel.

§ 25. Bestemmelserne i § 25 og § 26, stk. 3 i lov om kemiske stoffer og produkter gælder ikke for bekæmpelsesmidler omfattet af denne bekendtgørelse.

Kapitel 7

Opbevaring

§ 26. Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt, under lås, utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lignende.

Stk. 2. Producenter, importører og forhandlere skal opbevare meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler i særskilt og aflåset skab eller rum (aflukke), der tydeligt er mærket med advarselstavle som angivet i bilag 2. I et sådant giftskab eller giftrum må ikke anbringes andet end meget giftige og giftige kemiske stoffer og produkter, herunder be-

kæmpelsesmidler. Under et giftskab må ikke anbringes varer.

Stk. 3. Den i stk. 2 omhandlede advarselstavle trykkes med sort kant på gul baggrund. Den gule baggrund skal dække mindst 50 pct. af tavlens overflade. Tavlens tre sider skal hver være mindst 16 cm. Under tavlen skal anføres ordene »giftige stoffer«.

§ 27. Andre bekæmpelsesmidler end de i § 26 nævnte skal overalt opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lignende.

Stk. 2. Forhandlere skal opbevare sundhedsskadelige og ætsende bekæmpelsesmidler således, at kunder ikke har direkte adgang til midlerne.

§ 28. Rester af bekæmpelsesmidler samt tom brugt emballage er omfattet af bestemmelserne i § 26, stk. 1 og § 27, stk. 1.

Stk. 2. Brugere må kun opbevare bekæmpelsesmidler i den oprindelige emballage.

Stk. 3. De af bekæmpelsesmidler tilberedte sprøjtevæsker og lignende må ikke efterlades uden tilsyn.

Kapitel 8

Anvendelse

§ 29. Meget giftige bekæmpelsesmidler må kun anvendes af

1) den, der af Miljøstyrelsen har fået særlig tilladelse hertil, og
2) medhjælpere hos den i nr. 1 nævnte.

Stk. 2. Den i stk. 1, nr. 1 nævnte tilladelse gives på nærmere fastsatte vilkår og er betinget af, at vedkommende har gennemgået et af Miljøstyrelsen foranstaltet eller anerkendt giftkursus. Tilladelsen kan tilbagekaldes af Miljøstyrelsen.

St. 3. Miljøstyrelsen kan fastsætte nærmere regler for anvendelse af grupper af meget giftige bekæmpelsesmidler.

§ 30. Giftige bekæmpelsesmidler må kun anvendes af

1) den i § 29, stk. 1, nr. 1 nævnte,
2) den, der har en erhvervsmæssig interesse i midlernes anvendelse i egen bedrift,
3) den, der erhvervsmæssigt udfører bekæmpelse for andre og
4) medhjælpere hos de i nr. 1–3 nævnte.

§ 31. Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler må ikke anvendes i private haver, i de for publikum tilgængelige områder af offentlige anlæg og lignende, på arealer omkring boligbyggeri, børneinstitutioner og lignende, eller til behandling af beplantninger i skel mod offentlige veje eller private haver.

Stk. 2. Undtaget fra bestemmelsen i stk. 1 er anvendelse af meget giftige og giftige midler til bekæmpelse af mosegrise og muldvarpe under forudsætning af, at bekæmpelsen udføres af personer, der har Miljøstyrelsens tilladelse til at anvende meget giftige bekæmpelsesmidler.

Kapitel 9

Forsøgsmæssig afprøvning

§ 32. Ved forsøgsmæssig afprøvning forstås undersøgelser af bekæmpelsesmidlers anvendelighed foretaget uden for laboratorium af andre end Landbrugsministeriets forsøgsinstitutioner eller institutioner autoriseret af Statens Tekniske Prøvenævn.

§ 33. Uanset bekendtgørelsens øvrige bestemmelser kan Miljøstyrelsen tillade, at bekæmpelsesmidler anvendes til forsøgsmæssig afprøvning. Midlerne skal i så fald udleveres vederlagsfrit.

Stk. 2. Ansøgning herom indsendes af producenten eller importøren til Miljøstyrelsen på et særligt ansøgningsskema og skal indeholde følgende oplysninger:

1) midlets sammensætning samt akut toksicitet for de(t) virksomme stof(fer),
2) midlets anvendelsesområde,
3) de forhold, hvorunder afprøvningen skal finde sted, herunder angivelse af de foranstaltninger, der vil blive truffet til imødegåelse af eventuel fare for sundheden og miljøet,
4) navn og adresse på den ejer eller bruger, hvis arealer, afgrøder eller husdyr benyttes ved afprøvningen og
5) navn og adresse på den, der forestår afprøvningen.

Stk. 3. Miljøstyrelsen kan kræve yderligere oplysninger og fastsætte nærmere vilkår for afprøvningen.

Kapitel 10
Særlige bestemmelser

§ 34. Bekæmpelsesmidler skal være således fremstillet, at de virksomme stoffer i midlet er ensartet fordelt eller fordeler sig ensartet ved omrystning eller omrøring. Såfremt omrystning eller omrøring er nødvendig, skal dette være angivet på etiketten eller emballagen.

§ 35. Af hensyn til fabrikations- og analyseusikkerhed tillades følgende tolerancer for virksomme stoffer:

Angiven vægtprocent af virksomt stof i midlet	Tolerancer
Over 50	± 2,5 procent (absolut)
50 –> 25	± 5 procent (relativ)
25 –> 10	± 6 –
10 –> 2,5	± 10 –
2,5– 0	± 15 –

Stk. 2. Miljøstyrelsen kan ved godkendelsen af det enkelte middel fastsætte andre tolerancer.

§ 36. Annoncer, brochurer, etiketter m.v. må ikke indeholde urigtige eller vildledende oplysninger. Det er ikke tilladt at reklamere med, at et bekæmpelsesmiddel er »ugiftigt«, »miljøvenligt« eller lignende, ligesom det ikke er tilladt at reklamere med, at et bekæmpelsesmiddel indeholder eller har virkning som plantenæringsstof.

Kapitel 11
Afgifter og regnskaber

§ 37. Den, der har fået Miljstyrelsens godkendelse af et bekæmpelsesmiddel, skal for hver godkendelse betale

1) en afgift på 500 kr. pr. kalenderår,
2) en afgift på 3 pct. af omsætningen (excl. moms) uden fradrag af kontantrabat.

Stk. 2. Senest den 1. februar hvert år skal godkendelsesindehaveren indsende en årsopgørelse for det umiddelbart foregående kalenderår til Miljøstyrelsen efter dennes nærmere anvisning.

Stk. 3. De i stk. 1 omhandlede afgifter forfalder til betaling 1. marts og skal indbetales til Miljøstyrelsen inden 1. april. Afgifter, der indbetales efter denne dato, forrentes med 2 pct. pr. påbegyndt måned fra forfaldsdagen at regne. Afgifterne er tillagt udpantningsret.

§ 38. Den, der har fået Miljøstyrelsens godkendelse for et bekæmpelsesmiddel, skal føre regnskab over virksomhedens omsætning af hvert bekæmpelsesmiddel for sig efter forskrifter fastsat af Miljøstyrelsen. Regnskabet skal bl.a. indeholde oplysning om den solgte mængde og dennes værdi.

Stk. 2. Regnskabet skal føres måned for måned for hvert enkelt middel og pakningsstørrelse i en form, som kan godkendes af Miljøstyrelsen. Årsopgørelsen til Miljøstyrelsen, jf. § 37, stk. 2 skal påtegnes af en statsautoriseret eller registreret revisor, med mindre Miljøstyrelsen i det enkelte tilfælde meddeler fritagelse for revisorattestation.

§ 39. Den, der har fået tilladelse til forhandling af meget giftige bekæmpelsesmidler, og den, der har fået tilladelse til forhandling af giftige bekæmpelsesmidler, skal for hvert udsalgssted tilladelsen omfatter, betale en afgift på henholdsvis 1.000 kr. for meget giftige midler og 500 kr. for giftige midler for det pågældende kalenderår.

Stk. 2. De i stk. 1 omhandlede afgifter forfalder til betaling 1. januar og skal indbetales til Miljøstyrelsen inden 1. februar i det pågældende kalenderår. Afgifter, der indbetales efter denne dato, forrentes med 2 pct. pr. påbegyndt måned fra forfaldsdagen at regne.

§ 40. Såfremt indehaveren af en godkendelse af et bekæmpelsesmiddel eller indehaveren af en tilladelse til salg af meget giftige eller giftige bekæmpelsesmidler inden 1. februar anmoder Miljøstyrelsen om, at godkendelsen eller tilladelsen tilbagekaldes, betales afgift for det påbegyndte kalenderår kun, såfremt salg finder sted i det pågældende kalenderår.

Kapitel 12
Myndighederne
Klage og dispensation

§ 41. Tilsyn og kontrol med overholdelse af reglerne i bekendtgørelsen udøves af Miljøstyrelsen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen bistår Miljøstyrelsen ved tilsyn og kontrol med overhol-

delsen af mærknings- og opbevaringsreglerne hos detailhandlere og lignende.

§ 42. I spørgsmål om bekæmpelsesmidler bistås Miljøstyrelsen af et af ministeren nedsat bekæmpelsesmiddelråd.

Stk. 2. Landbrugsministeriets forsøgsinstitutioner bistår Miljøstyrelsen ved vurderingen af bekæmpelsesmidlers effektivitet.

§ 43. Miljøstyrelsen kan i særlige tilfælde tillade, at reglerne i denne bekendtgørelse fraviges.

§ 44. Miljøstyrelsens afgørelser efter § 2, stk. 1, § 3, stk. 4, 5 og 6 og § 4, stk. 4, 5 og 6 kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende, påklages til Miljøankenævnet. Eventuel klage indgives til Miljøankenævnet.

Stk. 2. Miljøstyrelsen har den endelige administrative afgørelse i sager, der ikke kan indbringes for Miljøankenævnet.

Kapitel 13

Straf

§ 45. Med mindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde, hæfte eller fængsel i indtil 1 år den, der

1) overtræder § 10, stk. 1 og 2, § 14, § 17, §§ 19–23, § 24, stk. 1 og 2, §§ 26–28, § 29, stk. 1, § 30, § 31, §§ 34–36 og § 38,
2) undlader at indhente godkendelse efter § 2, stk. 1, § 3, stk. 2, § 4, stk. 1 og § 18,
3) undlader at efterkomme bestemmelse om ophør af retten til salg eller import af et bekæmpelsesmiddel i medfør af § 3, stk. 4 og 6 samt § 4, stk. 4 og 6,
4) undlader at indhente tilladelse efter § 33,
5) tilsidesætter vilkår knyttet til en godkendelse eller tilladelse efter § 2, stk. 1, § 4, stk. 1, § 7, stk. 4, § 21, stk. 1, nr. 2, § 23, stk. 1, nr. 3, § 29, stk. 1, nr. 1 og § 33,
6) tilsidesætter vilkår knyttet til en dispensation efter § 43,
7) overtræder forskrifter bekendtgjort på emballagen til et bekæmpelsesmiddel, jf. § 11, stk. 1, nr. 11 eller
8) overtræder regler fastsat i medfør af § 29, stk. 3.

Stk. 2. For overtrædelse af § 2, stk. 1, § 4, stk. 1, § 7, stk. 4, § 10, stk. 1 og 2, § 14, §§ 18–23 og §§ 26–27 kan der pålægges producent, importør eller en virksomheds ejer eller bruger bødeansvar, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes denne som forsætlig eller uagtsom. For sådant bødeansvar fastsættes ingen forvandlingsstraf.

Stk. 3. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber, anpartsselskaber eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar. Er overtrædelsen begået af en kommune eller kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.

Kapitel 14

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 46. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 1988. Samtidig ophæves Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 410 af 17. september 1980 om bekæmpelsesmidler, som ændret ved bekendtgørelse nr. 29 af 28. januar 1986.

§ 47. Regler, der er fastsat af Giftnævnet i henhold til Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 289 af 25. september 1961 om midler til bekæmpelse af plantesygdomme, ukrudt og visse skadedyr samt om midler til regulering af plantevækst med senere ændringer forbliver i kraft, indtil de afløses af regler fastsat i henhold til denne eller anden bekendtgørelse. Overtrædelse af sådanne regler straffes efter hidtil gældende regler.

Stk. 2. Afgørelser truffet efter de regler, der er nævnt i stk. 1, bevarer deres gyldighed, indtil der efter denne eller anden bekendtgørelse eller efter regler fastsat i henhold til denne eller anden bekendtgørelse træffes ny afgørelse. Overtrædelse af sådanne afgørelser straffes efter de hidtil gældende regler.

§ 48. For de af Giftnævnet klassificerede bekæmpelsesmidler betales der afgift efter reglerne i denne bekendtgørelse fra 1. januar 1988.

§ 49. Tilladelse til anvendelse af bekæmpelsesmidler i fareklasse X bevarer deres gyldighed indtil udløbet af den i tilladelsen angivne tidsfrist. Tilladelsen gælder også for anvendelse af meget giftige bekæmpelsesmid-

ler, der alene indeholder de virksomme stoffer, som tilladelsen omfatter.

Miljøministeriet, den 10. december 1987

CHRISTIAN CHRISTENSEN

/ Erik Lindegaard

Registreringsblad

Udgiver: Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K.

Serietitel, nr.: Vejledning fra Miljøstyrelsen, nr. 1 1988

Udgivelsesår: 1988

Titel: Bekæmpelsesmidler

Undertitel:
Salg, anvendelse m.v.

Engelsk titel:
Pesticides – Sale, Use etc.

Forfatter(e) og/eller udførende institution(er):
Miljøstyrelsen

Resumé:
Vejledningen gengiver reglerne for salg, anvendelse, opbevaring m.v. af bekæmpelsesmidler samt giver praktiske rad om sprøjtning, og om hvordan man beskytter sig mod forgiftningstilfælde.
I vejledningen er optrykt Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 791 af 10. december 1987 om kemiske bekæmpelsesmidler.

Standardiserede emneord (efter MDS-liste):
fungicider, herbicider, insekticider

Frie emneord:
mærkning, emballering, opbevaring, salg, sprøjtning

ISBN: 87-503-7126-6

ISSN: 0108-6375

Pris (inkl. moms):
50,00

Format: A5

Sideantal: 40

Md/år for redaktionens afslutning: januar 1988

Oplag: 2500. Genoptrykt 1991 i 2.000 ekspl.

Andre oplysninger:
Erstatter Vejledning fra Miljøstyrelsen, nr. 3/1980

Tryk: Bonde's Bogtryk/offset

Trykt på miljøpapir

Vejledning fra Miljøstyrelsen
Nr. 1 1985

Indsamling af papir fra offentlige institutioner

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Indholdsfortegnelse

	Side
Indledning	4
I. Forhold af betydning for valg af indsamlingsordning	4
1a. Papirmængder og -kvaliteter	5
1b. Fortrolighedskrav	5
2a. Arbejdsgang	6
2b. Indsamlingsudstyr	6
2c. Konsekvenser for eksisterende renovationsordning	7
II. Information	7
III. Kontrakt- og prisforhold	8
Bilag I: Plakat	9
Bilag II: Folder til information af medarbejderne	11
Bilag III: Genvindingsaftale	15
Registreringsblad	17

Forord

Formålet med denne vejledning er at give offentlige institutioner et arbejdsredskab ved etablering af indsamlingsordninger for returpapir.

Samtidig er der udarbejdet en standardaftale, som vil kunne anvendes ved indgåelse af aftaler med genvindingsvirksomheder.

Til information af medarbejderne er der lavet en folder, der med påskrift om den enkelte institutions indsamlingssystem kan mangfoldiggøres. Endelig er der fremstillet en plakat, der skal gøre medarbejderne opmærksom på indsamlingsordningerne.

Indledning

Den 15. maj 1984 vedtog Folketinget den reviderede lov om genanvendelse og begrænsning af affald.

Formålet med loven er at begrænse forureningen og udnytte råstofferne bedst muligt.

Et af de områder, hvor dette umiddelbart kan lade sig gøre er papirområdet. Den danske papirindustri vil nemlig på grund af produktionsudvidelser få brug for større mængder papir, end man indsamler i dag. Endvidere kan indsamlet papir eksporteres.

Hvert år kasseres ca. 5.000 tons papir fra statslige kontorer og institutioner. Heraf genanvendes kun ca. 150 tons. Det burde være muligt at indsamle yderligere 3.500 tons. Fra kommunale og amtskommunale institutioner kasseres årligt ca. 20.000 tons papir, hvoraf mindst 7.000 tons burde indsamles til genanvendelse.

Fordelene ved at genanvende er mange. Miljømæssigt kan forbrænding af papir give anledning til forurening.

Ressourcemæssigt vil genanvendelse af 10.000 tons papir spare 150.000 træer, svarende til ca. 200 ha. intensiv drevet nåleskov. Energimæssigt er genbrug af papir dobbelt så godt som forbrænding.

Vejledningen er delt i 3 hovedafsnit. I første afsnit belyses *de fysiske forhold*, der skal tages i betragtning ved etablering af et indsamlingssystem.

I afsnit II beskrives behovet for *information* til medarbejderne, mens afsnit III vedrører *kontrakt- og prisforhold.*

Vejledningen er udformet således, at man ved gennemlæsningen kan notere de specielle forhold, der vedrører ens »egen« institution.

Er de nævnte forhold overvejet, vil det normalt være relativt nemt i samarbejde med et genvindingsfirma, at udarbejde et hensigtsmæssigt indsamlingssystem.

I. Forhold, der har betydning for valg af indsamlingsordning

En indsamlingsordning for brugt papir må tilpasses den enkelte institution. Det tilrådes at inddrage konsulenter fra et eller flere genvindingsfirmaer, som vil være behjælpelige med at løse institutionernes specifikke krav til en returordning.

Følgende forhold, som belyses nedenfor skal overvejes:

1. Krav til indsamlingssystem

a) papirmængder og -kvaliteter

b) fortrolighedsgrad

2. Mulige indsamlingssystemer

a) arbejdsgang

b) indsamlingsudstyr

c) konsekvenser for eksisterende renovationsordning

Papirgenvindingsfirmaerne findes i telefonbøger under betegnelsen »genvinding« eller »papiraffald og papirsorteringsanstalter«. Det er kun et mindre antal firmaer, der foretager sikkerhedsmakulering af papir.

Ad 1a)
Papirmængder og -kvaliteter

Undersøgelser tyder på, at en ansat i et offentligt kontor gennemsnitligt kasserer 50 kg papir årligt, men der vil selvfølgelig være variationer. En vurdering af papirmængden i den enkelte institution kan i de fleste tilfælde ske ved at se på affaldsmængden. I centraladministrationen vil affaldsmængden skønsmæssigt kunne nedsættes til 1/5, hvis det genbrugelige papir indgår i en genbrugsordning.

Genvindingsvirksomhederne er interesserede i en lang række papir- og papkvaliteter, f.eks. edb-lister og almindeligt kontorpapir.

Der er stor forskel på den pris, der kan opnås for de forskellige kvaliteter, hvilket kan gøre det fordelagtigt at sortere papiret. Fordelen skal afvejes mod de ulemper, håndteringsmæssigt som pladsmæssigt, det vil give at skulle sortere i flere kvaliteter.

Notater vedrørende papirmængden og -kvaliteten i institutionen:

.....

.....

.....

.....

Ad 1b)
Fortrolighedsgrad

Den normale behandling af papir i genvindingsvirksomheder er en sammenpresning i baller, som sendes til papirfabrikkerne.

Institutionen må foretage en vurdering af returpapirets fortrolighedsgrad og de krav, som herved må stilles til håndteringen og behandlingen af papiret.

Noget materiale skal makuleres til ukendelighed (sikkerhedsmakulering), andet skal blot hakkes i større stykker, mens noget ikke behøver at blive makuleret overhovedet.

I visse tilfælde kan det være hensigtsmæssigt at adskille almindeligt returpapir fra fortroligt materiale og levere de to typer uafhængigt af hinanden til en genvindingsvirksomhed. Dette kan give såvel håndteringsmæssige som prismæssige fordele. Udskillelsen af det fortrolige materiale er institutionens ansvar.

Udover selve makuleringsprocessen, må institutionen sikre sig, at arbejdsgangen med fortrolige papirer finder sted på en forsvarlig

måde, således at ingen uvedkommende kan komme i besiddelse af materialet. D.v.s. at man må se på opsamlingsbeholderne, transport af papiret ud til køretøj, evt. omlastninger, køretøjets indretning, genvindingsvirksomheders indretning, f.eks. om behandlingen af det fortrolige papir foregår i en adskilt del af virksomheden.

Institutionen må endvidere sikre sig, at de ansatte i genvindingsvirksomheden, der skal håndtere det fortrolige papir, har underskrevet en fortrolighedserklæring.

Institutionen kan lade en betroet medarbejder enten selv aflevere det fortrolige papir til genvindingsvirksomheden eller følge transporten for ved selvsyn at se papiret blive makuleret. Man kan også vælge at makulere det fortrolige papir selv. Det vil dog kun være hensigtsmæssigt, såfremt mængden er begrænset eller såfremt der stilles skærpede krav til fortroligheden.

Institutionens krav til fortrolighed:

.....

.....

.....

Ad 2a) Arbejdsgang

Forskellige personalegrupper vil blive berørt af indsamlingsordningen. Der kan f.eks. være tale om den enkelte ansatte på kontorerne, rengøringspersonalet og betjente.

Det er vigtigt, at det personale, der skal udføre indsamlingen af det brugte papir på et så tidligt tidspunkt som muligt inddrages i beslutningen af, hvordan indsamlingsordningen skal fungere. Der gøres opmærksom på, at nogle indsamlingsordninger vil kræve en ekstra arbejdsindsats for enkelte personalegrupper. Dette kan f.eks. gøre sig gældende for rengøringspersonalet, hvis dette skal forestå tømningen af papirkasser i hvert enkelt kontor.

Ad 2b) Indsamlingsudstyr

Der findes et stort udbud af materiel til indsamling af papir.

- Flere firmaer leverer papirbakker eller papkasser til opsamling af papir på kontorer.
- Til brug for decentral opsamling af såvel almindeligt papir som fortroligt leveres forskellige typer containere eller sække.
- Endelig kan der placeres midi- eller maxicontainere.

Nogle containertyper er aflåselige og en del er forsynet med en »postsprække«, således at papir kan fyldes i uden at uvedkommende kan få adgang til indholdet i containeren.

Hvilke indsamlingscontainere, der bør vælges, afhænger dels af kravene til indsamlingssystemet, herunder hvem der varetager indsamlingen, dels af institutionernes fysiske rammer.

Eksempelvis vil et fleretagers kontorhus med elevator og mulighed for opbevaring af papir på hver etage give andre muligheder end

en flad og spredt bebyggelse. Af sikkerhedsmæssige årsager anbefales det, at fortroligt materiale opsamles i så få beholdere som muligt.

I mange tilfælde vil institutionernes pladsforhold være afgørende for, hvilke typer indsamlingscontainere der er mest velegnet.

Institutionen kan vælge selv at eje det valgte indsamlingsudstyr eller at leje det af genvindingsvirksomheden. Det anbefales, at containere lejes af et genvindingsfirma, bl.a. fordi dette er det mest fleksible.

Notater om ønsker til indsamlingsudstyr:

.....

.....

.....

Ad 2c)
Konsekvenser for eksisterende renovationsordning

En speciel indsamling af returpapir vil skabe behov for en ændret renovationsordning, bl.a. som følge af en mindre affaldsmængde.

Det er vigtigt, at papirindsamlingen og den øvrige renovationsordning kan fungere sammen.

I visse tilfælde kan der tænkes etableret en kombineret renovations- og papirafhentningsordning.

Notater:

.....

.....

II. Information

For at en indsamlingsordning skal fungere kræves en aktiv medvirken fra alle ansatte. Det er derfor vigtigt, at alle er godt informeret uanset om de fleste på forhånd er positivt stemt overfor genbrugstanken.

Der er i den anledning udarbejdet en plakat (se bilag I) og en folder (se bilag II), der fortæller om de positive effekter ved genbrug.

På folderens side 2 skal den enkelte institution beskrive, hvordan indsamlingsordningen i praksis skal fungere det pågældende sted. Der skal endvidere oplyses om, hvilke kvaliteter papir, som skal indsamles og hvor forurenet dette må være (clips, æbleskrog).

En master til folderen er vedlagt vejledningen. – Plakaten vil kunne rekvireres ved henvendelse til Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K., tlf.: 01-57 83 10.

Mange genvindingsfirmaer har endvidere udarbejdet materiale, der umiddelbart kan uddeles til de ansatte eller anvendes i interne personaleblade.

III. Kontrakt- og prisforhold

Der er udarbejdet en standardaftale (se bilag III), som bør anvendes ved indgåelse af aftaler med genvindingsvirksomheder om afhentning og behandling af returpapir.

Standardaftalen er godkendt af Dansk Returpapir, som omfatter alle større genvindingsindustrier og alle papirfabrikker. Yderligere eksemplarer af standardaftalen kan rekvireres ved henvendelse til Miljøstyrelsen, tlf. 01-57 83 10.

Til standardaftalen er følgende kommentarer:

Institutionens kontraktnummer: Her kan efter behov anføres et registreringsnummer.

Ad § 2

En nærmere fastlæggelse af, hvad de enkelte papirkvaliteter omfatter, kan fås hos genvindingsvirksomheden. Det bør præciseres hvad der ikke må komme i genvindingskassen.

Prisen for de forskellige papirkvaliteter aftales med det pågældende genvindingsfirma. For de enkelte papirkvaliteter afhænger prisen bl.a. af behandlingsomkostningerne og er lavest for papir, der skal sikkerhedsmakuleres.

Ad § 3. 1

Rubrikken anvendes, hvis institutionen selv leverer returpapiret på genvindingsvirksomhedens adresse.

Såfremt et genvindingsfirma står for afhentning og transport, må der regnes med et gebyr herfor.

Ad § 3.2

Rubrikken anvendes, hvis genvindingsvirksomheden afhenter papiret på institutionens adresse.

Afhentningshyppighed kan være periodevis eller ved henvendelse fra institutionen.

Ad § 4

Et genvindingsfirma kan endvidere stille indsamlingsudstyr til rådighed. Dette kan dreje sig om såvel containere som indsamlingsudstyr internt i kontorer. Genvindingsvirksomheden vil normalt kræve en særskilt lejeafgift herfor. Det kan overvejes at indgå aftale om, at udstyret eller en del heraf efter en årrække tilfalder institutionen.

Ad § 5

Som bilag anføres:

a. Beskrivelsen af indsamlingssystem i alle led.
   Såfremt returpapiret makuleres uden at dette betragtes som sikkerhedsmakulering, anføres dette.
b. Supplement til §§ 1-5, såfremt der i skemaet ikke er tilstrækkelig plads.
c. Supplement til eller ændring af standardvilkårene.

Ad § 16

Institutionen og genvindingsfirmaet får hver et eksemplar af aftalen. Statslige institutioner bedes endvidere sende det tredie eksemplar (rødt) til Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K.

Bilag I. Plakat.

Format 62×85 cm. Trykt i grønt og sort.

Bilag II. Folder til information af medarbejderne.

Orientering til alle medarbejdere.

"Hånden på hjertet; har du tænkt over, at der forsvinder et træ om året gennem din papirkurv?"

"Derfor er det fornuftig

Sådan indsamler vi papiret:

at genbruge papiret."

Papirets videre gang:

Papiret afhentes af et genvindingsfirma. Hvis det drejer sig om fortroligt papir bliver det makuleret. Herefter transporteres det til papirfabrikkerne, hvor papiret indgår som fibre i produktionen af nyt papir.

Afhængig af returpapirets kvalitet, fremstilles blandt andet:

- æggebakker og andre støbepapprodukter
- tapetpapir
- råpapir til bølgepap
- pap
- edb-lister og skrivepapir
- køkkenruller, toiletpapir og servietter

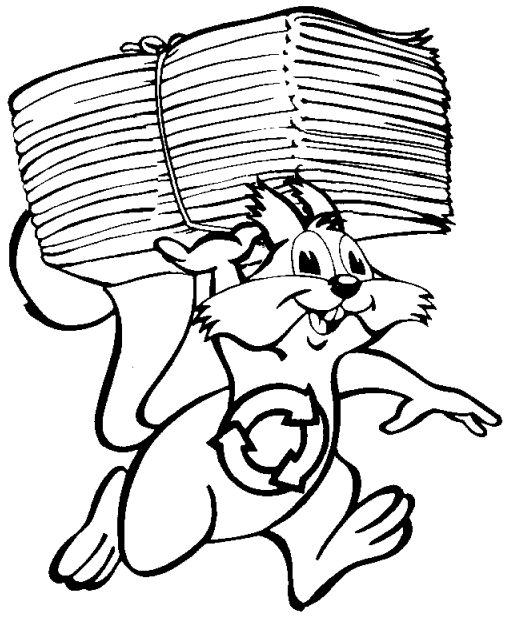

Danmark, 1984

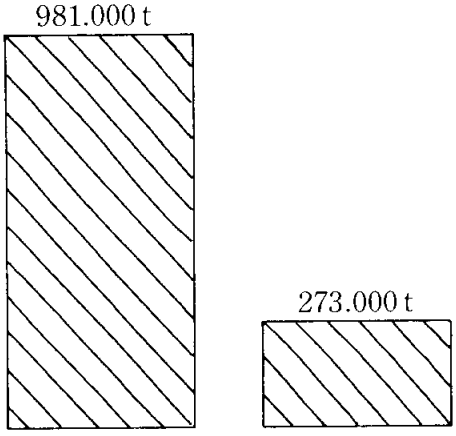

Returprocenter

Danmark	28
England	28
Frankrig	33
Holland	46
Vesttyskland	36
EF – i alt	32

Kilder: gendan a/s og CEPAC

Der er mange fordele ved genbrug af papir.

Træressourcerne bevares.

Hver gang der indsamles 75 kg papir, spares der et grantræ.
En kontorfunktionær "forbruger" i gennemsnit 50 kg papir om året.

Der spares energi.

Der spares energi, når der bruges returfibre i stedet for nye fibre til fremstilling af nyt papir.
Besparelsen er det dobbelte af papirets brændværdi.

Mindre forurening.

Ved at anvende returpapir frem for friske fibre nedsættes vandforureningen med 10%.
Samtidig bliver behovet for lossepladser mindre.

Samfundsøkonomiske fordele.

Genbrug skaber ganske enkelt beskæftigelse og forbedrer betalingsbalancen.

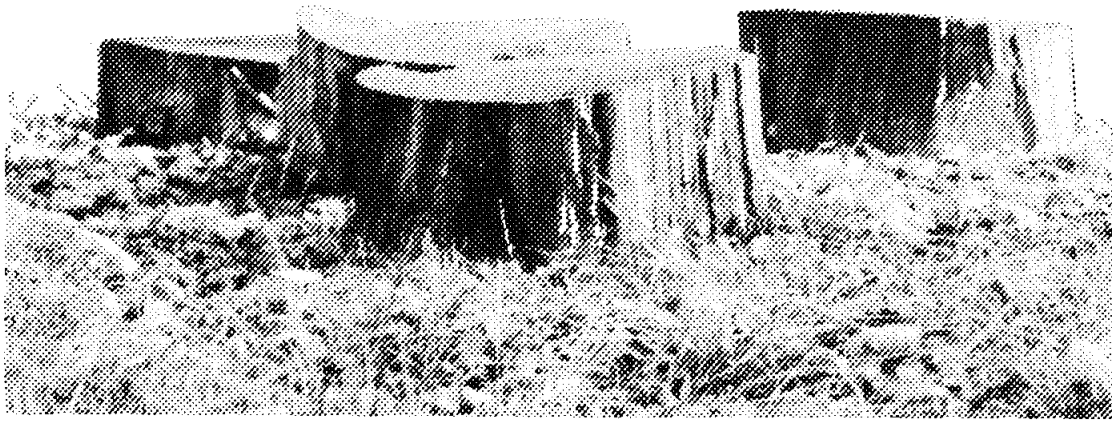

Bilag III. Genvindingsaftale.

MILJØSTYRELSEN

GENVINDINGSAFTALE

Institutionens aftalenr.

Mellem **Genvindingsselskabet** (Navn, adresse og telefonnr.)	og **Institutionen** (Navn, adresse og telefonnr.)

er der indgået følgende aftale om salg af returpapir til genvindingsselskabet. §§ 6-16, der er anført på bagsiden, samt bilag anført under § 5 er en del af aftalen.

§ 1. Ikrafttræden

Dato

§ 2. Omfang

Papirkategori	Anslået årlig mængde i tons[1]	Afregningspris pr. ton, kr.[2]	Sikkerheds-makulering[3]
2.1 Datalister, hvide træfri (uden carbon)			☐ ja ☐ nej
2.2 Blandet papir			☐ ja ☐ nej
2.3 Arkivmateriale (inklusiv mapper, æsker og lign.)			☐ ja ☐ nej
2.4			☐ ja ☐ nej
2.5			☐ ja ☐ nej

1) Den anslåede mængde er uforbindende for institutionen.
2) Den anførte pris er ekskl. moms, afhentning og eventuelle udgifter til leje af indsamlingsudstyr.
3) Sikkerhedsmakulering af det af denne aftale omhandlede returpapir udføres på selskabets adresse, som er:

§ 3. Levering/afhentning af returpapir

☐ 3.1 Følgende papirkategorier (jf. § 2) leveres af institutionen på selskabets adresse: | Papirkategorinr. og selskabets adresse

☐ 3.2 Følgende papirkategorier afhentes af selskabet således:

Papirkategori (jf. § 2)	Afhentningsadresse	Afhentnings-hyppighed	Kørselsudgift ekskl. moms
			kr. pr.
			kr. pr.
			kr. pr.
			kr. pr.
			kr. pr.

§ 4. Genvindingsselskabet opstiller nedenstående indsamlingsudstyr

Udstyr	Opstillingsadresse	Antal	Leje pr. enhed ekskl. moms
			kr. pr.
			kr. pr.
			kr. pr.

§ 5. Bilag

Underskrifter

Dato	Genvindingsselskabets underskrift	Institutionens underskrift

Hvid: Til genvindingsselskabet. Gul: Til institutionen. Rød: Til Miljøstyrelsen (se dog § 16). **Fu 00-255 (11-85)**

GENVINDINGSAFTALE

Fortsat fra forsiden.

§ 6. Afregning

Ved afhentning af returpapir er selskabet pligtig til straks at veje dette på en af justérvæsenet godkendt og kontrolleret vægt enten på egen adresse eller ved en Statsautoriseret Vejer- og Målerbod. Hvor en institution selv indleverer returpapir, vejes dette efter tilsvarende retningslinier. Den udstedte vægtbon danner grundlag for afregningen. Institutionen er berettiget til at overvære vejningen.

Ved udgangen af hver kalendermåned fremsender selskabet til institutionen en samlet opgørelse indeholdende en specifikation over det modtagne returpapir med fradrag af eventuelle udgifter til transport (jf. § 3) og indsamlingsudstyr (jf. § 4). Opgørelsen skal være bilagt de respektive vægtboner.

Hvis opgørelsen udviser et tilgodehavende i institutionens favør, afregner selskabet dette ved at udbetale beløbet til institutionen senest 20 dage efter udgangen af den måned, opgørelsen vedrører.

Hvis opgørelsen udviser et tilgodehavende i selskabets favør, fremsender selskabet til institutionen en faktura, der skal betales senest 30 dage efter modtagelsen.

§ 7. Prisregulering

Medmindre andet er aftalt i særligt bilag anført under § 5, reguleres aftalens priser som følger:

Returpapir:

Basis for reguleringen af de priser, der er nævnt under § 2, er ændringer i op- eller nedadgående retning i de indkøbspriser for de respektive returpapirkvaliteter, som aftales mellem genvindingsindustrierne og de danske papirfabrikker.

Ved ændringer i indkøbspriserne skal denne aftales priser ændres tilsvarende med samme ørebeløb og med samme ikrafttrædelsestidspunkt. For datalisters vedkommende dog procentuelt i forhold til reguleringen af blandet papir.

Oplysninger om gældende indkøbspriser for returpapir kan indhentes hos Dansk Returpapir (tlf. 02 - 86 92 91).

Kørsel:

Prisen reguleres hver 1. april og 1. oktober. I Storkøbenhavn reguleres i overensstemmelse med de ændringer i taksterne, som Københavns Vognmandslaug anmelder til monopoltilsynet. I provinsen reguleres i overensstemmelse med de ændringer i taksterne, som Danske Vognmænd anmelder til monopoltilsynet.

Indsamlingsudstyr:

De anførte priser reguleres ikke.

§ 8. Genvindingsselskabets forpligtelser

Ved modtagelse, opbevaring og behandling af returpapir forpligter selskabet sig til at overholde nedenstående betingelser:

1. Afhentning, generelt: Afhentning af gitterbure, bokse, containere m.v. under 3 m^3 skal ske i lukkede lastbiler. Alle beholdere over 3 m^3 skal være lukkede og kunne forsynes med hængelåse.

2. Returpapir, der af institutionen er frasorteret til sikkerhedsmakulering: Selskabet indestår for, at afhentning, opbevaring og makulering sker under fuld sikkerhedsmæssig kontrol, og at returpapiret makuleres til ukendelighed, således at sammenstykning er umulig. Det påhviler endvidere selskabet at sikre, at ingen uvedkommende kommer i berøring med returpapiret, og at samtlige dets medarbejdere, der er beskæftiget ved behandlingen af papir, der skal sikkerhedsmakuleres, har underskrevet en løfteerklæring om tavshedspligt – jf. straffelovens § 152, stk. 4. Overtrædelse af bestemmelsen i § 8, stk. 2 kan medføre politianmeldelse fra institutionens side.

Hvis institutionen ønsker at overvære makuleringen, skal der træffes aftale herom.

§ 9. Konsulentbistand og informationsmateriale

Selskabet yder vederlagsfrit konsulentbistand ved tilrettelæggelse og gennemførelse af indsamlingsordningen. Selskabet stiller endvidere vederlagsfrit materiale til rådighed for information af institutionens medarbejdere.

§ 10. Opsigelse

Inden for de første 3 måneder, der betragtes som en prøveperiode, kan aftalen af hver af parterne skriftligt opsiges med 1 måneds varsel. Derefter kan hver af parterne opsige aftalen skriftligt med 3 måneders varsel til en kalendermåneds udløb, dog tidligst til udløb et år efter aftalens ikrafttræden.

Vedrørende opsigelse som følge af misligholdelse henvises til § 11.

§ 11. Misligholdelse

I tilfælde af misligholdelse kan aftalen med omgående virkning hæves af den skadelidte part. Institutionen kan gøre misligholdelsesbeføjelser gældende i overensstemmelse med dansk rets almindelige regler.

§ 12. Tvistighed

Hvis der opstår uenighed mellem parterne om aftalen og dennes opfyldelse, og uenigheden ikke kan bilægges i mindelighed, skal sagen behandles ved dansk domstol.

§ 13. Overdragelse af aftalen

Denne aftale eller heraf flydende fordringer kan ikke overdrages, sælges eller belånes, uden at selskabet i hvert enkelt tilfælde forud har indhentet institutionens skriftlige tilladelse.

§ 14. Ændring af aftalen

Denne aftale kan kun ændres ved skriftlig aftale mellem aftalens parter.

§ 15. Offentlige bekendtgørelser

Selskabet må ikke udsende offentlig meddelelse om nærværende aftale eller offentliggøre noget om aftalens indhold, uden at institutionen forud har givet skriftlig tilladelse og har godkendt formuleringen af en eventuel meddelelse, som ønskes udsendt.

§ 16. Antal eksemplarer

Denne aftale med tilhørende bilag er udfærdiget og underskrevet i 3 eksemplarer, hvoraf det hvide blad beror hos genvindingsselskabet, det gule blad hos institutionen. Er institutionen en statsinstitution, sendes det røde blad af institutionen til Miljøstyrelsen, Genanvendelseskontoret, Strandgade 29, 1401 København K.

Registreringsblad

Udgiver: Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K.

Serietitel, nr.: Vejledning fra Miljøstyrelsen, nr. 1 1985.

Udgivelsesår: 1985.

Titel: Indsamling af papir fra offentlige institutioner.

Undertitel:

Engelsk titel: Collection of waste paper from public institutions for recycling.

Forfatter(e) og/eller udførende institution(er):
Miljøstyrelsen.

Resumé:
I vejledningen beskrives de forhold, som offentlige kontorer og institutioner bør tage i betragtning ved valg af indsamlingsordning for returpapir.

Vejledningen behandler de fysiske krav, som institutioner kan stille til indsamlingssystemet, samt behovet for information til institutionens medarbejdere. Der er til dette formål udarbejdet en folder og en plakat.

I forbindelse med udarbejdelsen af vejledningen er der fremstillet en formular, der kan anvendes til den kontraktmæssige regulering af forholdet mellem institution og genvindingsvirksomhed.

Standardiserede emneord (efter MDS-liste):
affaldssortering, affald, affaldsbortskaffelse, genanvendelse, papir.

Frie emneord:

ISBN: 87-503-5868-5

ISSN: 0108-6375

Pris: 25 kr. (inkl. 22% moms)

Format: A5

Sideantal: 18

Md./år for redaktionens afslutning: november 1985.

Oplag: 5.000

Andre oplysninger:

Tryk: JJ trykteknik a-s, København - 10752

Trykt på miljøpapir

Indsamling af papir fra offentlige institutioner

I vejledningen beskrives de forhold, som offentlige kontorer og institutioner bør tage i betragtning ved valg af indsamlingsordning for returpapir.
Vejledningen behandler de fysiske krav, som institutioner kan stille til indsamlingssystemet, samt behovet for information til institutionens medarbejdere. Der er til dette formål udarbejdet en folder og en plakat.
Til den kontraktmæssige regulering af forholdet mellem institution og genvindingsvirksomhed er der fremstillet en formular.

Miljøstyrelsen

Strandgade 29, 1401 København K, tlf. 01-57 83 10

Pris kr. 25,- (inkl. 22% moms)

ISSN nr. 0108-6375
ISBN nr. 87-503-5868-5